

III. KÖTET INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Pro Ró Ügynökség ■ 2022.

MEGBÍZÓ

Budapest Főváros XV. Kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota
Önkormányzata

Cím: 1153 Budapest, Bocskai utca 1-3.

Tel.: 06 (1) 305 3100

E-mail: info@bpxv.hu

Honlap: www.bpxv.hu

GENERÁLTERVEZŐ

Pro Régió Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és
Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Cím: 1071 Budapest, Városligeti fasor 47-49.

Tel.: központ (+36-1) 471-8955, ügyfélszolgálat (36-1) 471-8959

Fax: (+36-1) 471-8975

E-mail: proregio@proregio.hu

Honlap: <http://www.proregio.hu>

SZAKÁGI TERVEZŐK

KÉSZ Közmű és Energetikai Tervező Kft.

Cím: 1016 Budapest, Naphegy utca 26.

Tel.: (+36-1) 489-0365

E-mail: kozmu@kesztervezo.hu

Mikroline Mérnöki és Szolgáltató Kft.

Cím: 1146 Budapest, Erzsébet királyné útja 2/A.

Tel.: (+36-30)-274-6261, (+36-20) 519-8524

E-mail: mikroline@mikroline.hu

Topo Plan Tervezőiroda Kft.

Cím: 2040 Budaörs, Patkó utca 1. IV. 31.

Tel.: 06-70-367-53-31, 06-30-246-81-32

E-mail: pocsok@gmail.com

ALÁÍRÓLAP

MEGRENDELŐ
BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET RÁKOSPALOTA, PESTÚJHELY, ÚJPALOTA ÖNKORMÁNYZATA

Cserdiné Németh Angéla	polgármester	Budapest Főváros XV. Kerület Önkormányzata
dr. Kevevári Edit jegyző	jegyző	Budapest Főváros XV. Kerület Önkormányzata
Sipos Gábor	főépítész	Budapest Főváros XV. Kerület Önkormányzata

GENERÁLTERVEZŐ
PRO RÉGIÓ NONPROFIT KFT.

Dr. Gordos Tamás	szakmai igazgató	Pro Régió Nonprofit Kft. gordos.tamas@proregio.hu
------------------	------------------	--

TERVEZŐ

Gutai Berta településmérnök	 településtervező TT/1 01-4858	Pro Régió Nonprofit Kft. gutai.bertha@proregio.hu
Dr. Mérei András geográfus	 tervező munkatársa	Pro Régió Nonprofit Kft.
Dr. Orosz György Térség- és településfejlesztési szakértő		

SZAKÁGI TERVEZŐ

Tóthné Pocsok Katalin okl. kertészmérnök, város- és környezetgazdálkodási szakmérnök <i>Tóthné Pocsok Katalin</i>	tájtervezés, zöldfelület, környezetvédelem TK, K 01-5086, TT1 01- 5086/06	Topo Plan Tervezőiroda Kft.
Hanczár Zsoltné <i>Hanczár Zsoltné</i> okl. gépészmérnök, városépítési- városgazdasági szakmérnök	energia közmű, elektronikus hírközlés és víziközmű vezető tervező TE, TH, TV-T-Tell/01-2418	KÉSZ Tervező Kft. kozmu@kesztervezo.hu
Ziman Gergely <i>Ziman Gergely</i> okl. településmérnök	közműtervező munkatársa	KÉSZ Tervező Kft. kozmu@kesztervezo.hu
Dr. Uzzoli Annamária geográfus	társadalom, humán infrastruktúra	
Galli Károly geográfus	gazdaság	Pro Régió Nonprofit Kft. galli.karoly@proregio.hu
Varga Zsolt <i>Varga Zsolt</i> okl. tájépítésmérnök	közlekedéstervező KÉ-K 01-15837	Mikroline Kft. mikroline@mikroline.hu

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
ELŐZMÉNYEK.....	6
1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	8
1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	8
1.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	17
2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	19
2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	20
2.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	22
2.3 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	32
2.4 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	35
2.4.1 Beruházásjellegű pontszerű projektek	35
2.4.2 Beruházás jellegű hálózatos projektek	39
2.5 A beruházási jellegű hálózatos projektek vázlatos pénzügyi terve.....	47
2.6 Nem beruházási jellegű hálózatos projektek (soft projektek)	48
3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	50
Az érintett kerületek részének főbb jellemzői	50
A szegregációval veszélyeztetett terület lehatárolásának szempontjai	50
A XV. kerület és az érintett kerület rész (Rákospalota) helyzetértékelése	51
Szociális ellátás a XV. kerületben.....	55
Esélyegyenlőség biztosítása a kerületben	57
A szegregációval veszélyeztetett terület helyzetelemzése	59
A XV. kerületben azonosított hátrányos helyzetű terület helyzetelemzése	65
A 2016. évi Antiszegregációs Terv fontosabb megállapításai	70
A 2016. évi Antiszegregációs Tervben hozott intézkedések megvalósulásának értékelése	71
3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása).....	72
A kerület egészében megvalósuló, esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások.....	72
3.2 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.....	73
Tervezett beavatkozások a szegregációval veszélyeztetett területen	73

4	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	74
4.1	A stratégia külső összefüggései.....	74
	Az EU szakpolitikai célkitűzései (PO)	74
	Partnerségi Megállapodás	75
	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)	75
4.2	A stratégia belső összefüggései.....	83
5	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	87
5.1	Belső kockázatok.....	87
5.2	Külső kockázatok.....	88
6	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	90
6.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	90
6.1.1	Szabályozási tevékenységek, eszközök.....	90
6.1.2	Településfejlesztési Megállapodás/Településrendezési Szerződés	91
6.1.3	Pályázati tevékenység az önkormányzati beruházások forrásának biztosításához	92
6.1.4	Gazdasági partnerség eszközei	92
6.1.5	Projekttársaság.....	92
6.1.6	Projektfejlesztő társaság.....	92
6.1.7	Városmarketing és arculatépítés.....	93
6.1.8	Közszolgáltatások.....	93
6.2	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	94
6.3	Település közti koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok...	95
6.4	Monitoring rendszer kialakítása	97
6.4.1	A monitoring rendszer feladata és módszertana.....	97
6.4.2	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása	97
6.4.3	Indikátorok.....	99

BEVEZETÉS

Jelen dokumentum Budapest 15. kerület, Pestújhely – Rákospalota - Újpalota 2016-ban készített és elfogadott kerületi Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata. A Stratégia felülvizsgálatát négy tényező tette szükségessé. Az egyik ilyen tényező az új, 2021-2027-es Európai Unió tervezési ciklus megkezdése, Unió szinten új kohéziós politikai célok kerültek megfogalmazásra, Magyarország új Partnerségi Megállapodása pedig ezen célok eléréséhez új operatív és nemzeti programokat hívott életre. Ez új pénzügyi kereteket is teremtett, ezért a kerületnek a tervezési ütemezése sem kerülheti el a változtatást. Második tényező, hogy az ITS-ben meghatározott célok egy része megvalósult. Sikerenk nevezhető hogy számos projekt előkészítő munkálata történt meg és lépett a megvalósítás stádiumába. Akadtak azonban célok, amelyek megvalósulása különböző okok miatt nem indulhatott meg. A 2020-as évben kitört koronavírus pandémiahelyzet az önkormányzati gazdálkodást is bizonytalan időre átírta, jelentős adóbevételeket vont el az állam a kerülettől is, ezért harmadik tényezőként az önkormányzat lecsökkent mozgásterét kell figyelembe venni. Végül a negyedik tényező, amely következtében a felülvizsgálat szükségessé vált, az új XV. kerületi kerületfejlesztési koncepció és a Főváros új integrált településfejlesztési stratégiájának tervezése: szükséges megteremteni a kerületfejlesztési koncepcióhoz és Budapest új integrált településfejlesztési stratégiájához való illeszkedést. Pestújhely – Rákospalota - Újpalota a Főváros kerületeként csatlakozik Budapest elképzeléseéhez. Fejlesztéseit a Főváros terveivel összhangban végzi el.

Az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi felépítése

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a kerület rövid-középtávú, 7-10 évre tervezett fejlesztéseit felsorakoztató településfejlesztési eszköz, amely területi alapú, a kerület városrészeire, akcióterületeire vonatkozó célok meghatározására, és azok megvalósítására készül. Az ITS integráltsága a különböző szakpolitikai megközelítéseket (pl. gazdaságfejlesztés, környezeti fejlesztés, közlekedésfejlesztés, műszaki infrastruktúra fejlesztés, társadalmi programok stb.), a kerületi partnerek (lakosság, vállalkozói szektor, civil szektor, közsféra stb.) céljait, elvárásait, illetve az önkormányzat meghatározó szerepét jelenti.

- A kerületfejlesztési koncepció közép-hosszútávú fejlesztési céljait rövid-középtávú programokká, projekteké bontja le.
- Tervezése területi szemléletű, a kerület egészére, kerületrészekre, akcióterületekre fogalmazza meg a célokat, fejlesztéseket.
- Megvalósíthatósági megközelítést alkalmaz: pénzügyi, indikátorvállalási, illetve szervezeti feltételek biztosításának követelményét fogalmazza meg.
- Meghatározó szerepet szán a partnerségi alapú tervezésnek, ami a kijelölt célrendszer megfelelő helyi támogatását és középtávú megvalósíthatóságát jelenti

Az ITS a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet szerint készül, célrendszere a kerületfejlesztési koncepció alapján kerül kidolgozásra, az első rész ezeket a célokat tárgyalja. A második részben a területi szemléletnek eleget téve akcióterületek kerülnek lehatárolásra, bemutatásra és akcióterületi projektek kerülnek bemutatásra. Az akcióterületek mellett a kerület egészére kiterjedő hálózatos és azokon kívül

álló pontszerű célok is megfogalmazásra kerülnek. A beruházás jellegű fejlesztések mellett nem beruházás jellegű (soft) projektek is részét képezik a stratégiának. Mivel a XV. kerületben szegregációval veszélyeztetett terület található, ezért az ITS antiszegregációs programot is tartalmaz. A dokumentum utolsó fejezetei a célok összefüggéseivel és megvalósíthatóságával, illetve a fejlesztéspolitika intézményrendszerével, az eredmények folyamatos követésének (monitoring) lehetőségeivel és azok kockázataival foglalkozik.

ELŐZMÉNYEK

Budapest XV. kerület integrált településfejlesztési stratégiája 2016-ban a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet szerinti tartalommal készült el. Az ITS-ben meghatározásra kerültek a 7-8 éves, illetve praktikusán a 2014-2020-as Európai Unió tervezési időszakokra vonatkozó kerületfejlesztési célok, akcióterületek, projektek. A 2016-os ITS készítése óta eltelt időszakban a projektek közül számos megvalósításra került. 5 év alatt olyan jelentős változások következtek be, mind a gazdasági, társadalmi folyamatokban, jogszabályi környezetben, illetve az önkormányzati feladatok és az önkormányzati gazdálkodás kapcsán, amelyek indokoltá tették a 2016-os ITS felülvizsgálatát, módosítását. Emellett elkezdődött a 2021-2027-es Európai Unió tervezési időszak, amely az ország és a helyi önkormányzatok számára is új fejlesztési irányokat jelöl ki, ezzel együtt az Unió által támogatott fejlesztések köre is változik.

Megváltoztak a külső tényezők:

- a 2020-ban a világban kitört COVID-19 koronavírus pandémia miatt megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák;
- a korábbinál sokkal jelentősebb mértékben emelkedett az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás kérdése;
- a digitalizáció, a kommunikáció sosem látott fejlődésen ment keresztül, a smart (okos) eszközök, új telekommunikációs szabványok (5G) elterjedése a települési és teleülésszervezési szolgáltatások, tevékenységek új megközelítését hívták életre;
- az Európai Unióban 2021-ben új 7-éves tervezési időszak kezdődött, a kohéziós politikában új irányok jelentkeztek
- az orosz-ukrán háború által okozott energiaáremelkedések.

Megváltoztak a belső tényezők:

- a pandémiahelyzet miatt jelentős mértékben megterhelésre került az önkormányzat egészségügyi és szociális intézményrendszere, amely feltárta a működési-gazdálkodási hiányosságokat;
- az országban a vírusjárvány miatt bevezetett vészhelyzet és rendkívüli jogrend a korábbinál nagyobb mértékű adóelvonást eredményezett a helyi önkormányzatoktól, ezért 2021-től az önkormányzati gazdálkodás a korábbinál kevesebb mozgásteret nyújt a kerületfejlesztési célok megvalósítására;

- a lakosság életminősége a járványhelyzet következtében romlott, nőtt a munkanélküliség, egyes gazdasági szektorok (pl. turizmus-vendéglátás) jelentős bevételkiesét szenvedett el;
- az előre nem látható energiaár-növekedések bizonytalanná teszik az önkormányzat számára a fejlesztésekre fordítható források nagyságát.

Fejlesztéspolitikai, jogszabályi és tervi háttér:

A 2021-2027-es időszakban az EU kohéziós politikájának 5 fő célja:

- Intelligensebb Európa
- Zöldebb, karbonmentesebb Európa
- Jobban összekapcsolt Európa
- Szociálisabb Európa
- A polgáraihoz közelebb álló Európa

Jogszabályi és tervi háttér:

- 314/2012.(XI.8.) Kormányrendelet;
- a Partnerségi Megállapodás tervezetében foglaltak mentén kidolgozott, 2021-2027 támogatási időszak operatív programjai;
- Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (elfogadva az 1/2014. (I.3.) OGy. határozattal)
- Országos Területrendezési Terv (OTrT) (Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény Második rész)
- Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (BATrT) (Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény Harmadik rész)
- Budapest Területfejlesztési Konceptiója
- Fővárosi Területfejlesztési Program
- Budapest 2030 Hosszú távú Városfejlesztési Konceptió
- Otthon Budapesten – Integrált Településfejlesztési Stratégia 2027

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítésének módszertana

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott környezeti, társadalmi, gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program. A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében határozza meg a koncepcióban megfogalmazott meghatározott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit, nyomon követését.

Az ITS a jogszabályi tartalmi követelmények mentén épül fel, szakmailag pedig a jelen állapot bizonytalanságaihoz próbál illeszkedni. A meghatározott fejlesztési beruházások a valós szükségletek és a 2022-es évben tapasztalható bizonytalansági tényezők keresztmetszetének optimális változatát jelenítik meg.

1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

A XV. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott célok és beavatkozások teljes mértékben a megalapozó vizsgálatban feltárt erősségekre és gyengeségekre építve, a beazonosított problémák megoldását célozzák.

A stratégia felülvizsgálatával párhuzamosan Településfejlesztési Koncepció is készült, amelynek céljaival az ITS összhangot teremti.

Az ITS a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelően határozza meg a kerület középtávú fejlesztési célkitűzéseit, és az azok megvalósításához szükséges stratégiai beavatkozásokat a 2021-2027-es Európai Unió tervezési időszakra.

A kerület jövőképeinek szlogenszerű mottója a településfejlesztési koncepcióban

BP XV – A HOLNAPOT ÉPÍTJÜK

Átfogó célok a településfejlesztési koncepcióban

Társadalmi cél:

A társadalmi jólét alapjainak biztosítása, a kerület népességmegtartó erejének növelése

Gazdasági cél:

A kerület gazdasági szerkezetének fejlődését elősegítő önkormányzati intézkedések bevezetése

Környezeti cél:

A természeti és épített környezettel való felelős gazdálkodás megerősítése

Kerületfejlesztési Koncepció	Jövőkép	BP XV. – A holnapot építjük		
	Átfogó célok	Társadalom	Gazdaság	Környezet
		Á1: A társadalmi jólét alapjainak biztosítása, a kerület népességmegtartó erejének növelése	Á2: A kerület gazdasági szerkezetének fejlesztése és sokszínűvé tétele	Á3: A természeti és épített környezettel való felelős gazdálkodás megerősítése
Integrált Településfejlesztési Stratégia	Stratégiai célok	S1: A kerület családbarát jellegének erősödése		
			S2: Földrajzi adottságok kihasználása, a vállalkozóbarát környezet erősödése	
		S3: A kerületrészek identitástudatának erősödése		
		S4: A kerület tudatos imázsépítése, vonzó kerületkép kialakítása a köztudatban		
			S5: A meglévő, befektetésre alkalmas területek helyzetbehozása	
		S6: A helyi kkv-k fejlesztésével a lakosság helyben tartása és életszínvonalának növelése		
		S7: Leromlott és leromlással veszélyeztetett területek fejlesztése		
		S8: A városrészi központok és alközpontok fejlesztése, közösségteremtő terek létrehozása		
		S9: Környezet-, és energiatudatos kerületfejlesztés, kertvárosi és zöld jelleg erősítése		
		S10: A helyi szociális- és hajléktalanellátás színvonalának megőrzése, járványhelyzet kezelésére cselekvési terv kidolgozása		
			S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépesség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében)	
		S12: A társadalmi leszakadás, szegregálódás felszámolására cselekvési terv kidolgozása		
		S13: Az aktív kikapcsolódás feltételeinek megteremtése (fiatalokat célzó programok, szolgáltatások biztosítása, sport-infrastruktúra fejlesztése)		
		S14: Az egészségügyi alapellátás és a járóbeteg szakellátás fejlesztése, járványhelyzet kezelésére cselekvési terv kidolgozása (egészség-iparra alapozott fejlesztések)		
		S15: Megerősített közbiztonság		

1.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Az átfogó célok és stratégiai célok, a megalapozó vizsgálat, és a partnerségi egyeztetés során tett észrevételek, valamint az önkormányzat helyismeretére alapozva kerültek meghatározásra. Ezek együttesen biztosítják az átfogó célok és stratégiai célok megalapozottságát, amelyek hozzájárulnak egy reális és hosszútávon elérhető jövőkép eléréséhez

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az átfogó célok és a stratégiai célok kapcsolatát:

Átfogó célok	Stratégiai célok														
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15
Á1: A társadalmi jólét alapjainak biztosítása, a kerület népességmegtartó erejének növelése	+++	++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++
Á2: A kerület gazdasági szerkezetének fejlesztése és sokszínűvé tétele	+	+++	+	+++	+++	+++	+	+	+	+	+	++	+	+	+
Á3: A természeti és épített környezettel való felelős gazdálkodás megerősítése	++	++	+	+++	+++	+	+++	+++	+++	+	+++	++	+++	+	+

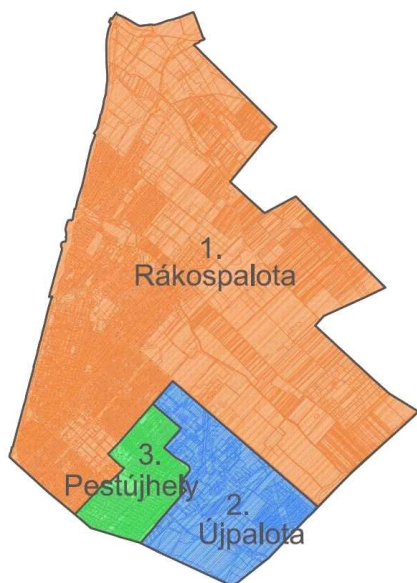
+ gyenge szinergia

++ közepes szinergia

+++ erős szinergia

1. táblázat: Az átfogó célok és a tematikus és területi célok kapcsolata, Forrás: Saját szerkesztés

1.2.1. A stratégiai célok és a kerületterészek közötti összefüggések bemutatása megalapozó

1. Rákospalota

2. Pestújhely

3. Újpalota

1. ábra: Kerületterészek

1. Rákospalota

A főváros határa a MÁV váci vonalától - Rákospalotai határút-Szentmihályi út - Bánkút utca - Mézeskalács tér északkeleti oldala - Őrjárat utca - Adria utca - Árvavár utca - MÁV Körvasút - MÁV váci vonala a főváros határáig.

2. Újpalota

Szentmihályi út a Bánkút utcától - Rákospalotai határút - Vezseny utca - MÁV Körvasút - Drégelyvár utca - Madách utca - Hősök útja - Szerencs utca - Pörge utca délkeleti oldalán fekvő telkek délkeleti oldalát összekötő vonal - Gazdálkodó út - Bánkút utca a Szentmihályi útig.

3. Pestújhely

Gazdálkodó utca a Bánkút utcától - Pörge utca délkeleti oldalán fekvő telkek délkeleti oldalát összekötő vonal - Szerencs utca - Hősök útja - Madách utca - Drégelyvár utca - MÁV Körvasút - Árvavár utca - Adria utca - Őrjárat utca - Mézeskalács tér teljes területe az északkeleti oldalán álló épületek kivételével - Bánkút utca a Gazdálkodó utcáig.

Az alábbi táblázat a stratégiai célok, valamint a városrészek kapcsolatát összegzi:

Városrészek		Stratégiai célok														
		S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15
1	Rákospalota	+++	+++	++	++	+++	++	+++	+++	+++	++	++	++	++	++	++
2	Pestújhely	++	++	++	++	+	++	++	++	+++	+++	++	+++	++	++	++
3	Újpalota	++	++	++	++	+	++	++	+++	+++	++	++	++	+++	++	++

+ Általános kapcsolat – Kevésbé érvényesíthető cél

++ Közepes kapcsolat – Általánosan érvényesíthető cél

+++ Erős kapcsolat – Fokozottan érvényesíthető cél

2. táblázat: Tematikus célok és városrészek kapcsolata, *Forrás: Saját szerkesztés*

1.2.2. Kerületezési célok

Rákospalota – A kerületezés kiemelt célja a régóta megvalósításra váró városközpont kialakítása, jelentős egészségügyi, sportolási és kulturális intézményi fejlesztésekkel, valamint a hiányzó infrastrukturális létesítmények kiépítésével. A városrész külső területein jelentős fejlesztési terület található, lakó, munkahelyi és intézményi övezetekkel, barmanezős területekkel.

Újpalota – Cél a kedvezőtlen generációs adottságok felülírása, a fiatalosabb, lendületesebb életvitel, a sportosabb, egészségesebb életmód és a harmonikusabb életkörülmények elérése. Kiemelt figyelmet kell fordítani a kedvezőtlenül alakuló korfa pozitív irányú befolyásolására, az élhetőbb, sokszínűbb városrészre jellemző társadalmi, gazdasági, szociális és kulturális feltételek biztosítására. A település várossá válás érdekében a városrész központjának fejlesztése, alközpontok kiépítése, közösségi terek létesítése, parkolási lehetőségek növelése szükséges.

Pestújhely – A meglévő hagyományok megtartása mellett, a kialakult kerületezési-szerkezet adottságaira épülő fejlesztések. Az egészségügyi, kulturális és sport jellegű szolgáltatások színvonalának emelése. A volt „oroszórház” vegyes funkciójú fejlesztése regionális jelentőségű.

2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a stratégiában meghatározott célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló, közösségfejlesztő, társadalmi felzárkóztatást célzó jellegűek is.

Az ITS az alábbi projekt-típusokat különbözteti meg:

Akcióterületi projektek

Akcióterületi projekteknek a **térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű** projekteket nevezzük. A térben való koncentrálttság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentrálttság azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. A komplex jelleg pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen,
- együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

Akcióterületen kívüli projektek

Nem minden – a kerület területén megvalósuló – projekt tekinthető akcióterületi projektnak, mert vagy időben vagy térben nem koncentráltak vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a kerület különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a kerület egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- Hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépítése, ipari területek funkcióváltása stb.)

Hálózatos projektek

Hálózatos projektnak az egymással összehangolt, térben kapcsolódó beruházási jellegű projekteket nevezzük. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre,

vagy akár a kerület egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll,
- a kerület egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

Soft projektek

Soft projektnek a célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű tevékenységeket nevezzük. Ide tartozhat:

- szabályozási tevékenység
- városmarketing célú tevékenység
- magánbefektetők bevonását, partnerség ösztönzését szolgáló tevékenységek
- vállalkozásfejlesztési, munkahelyteremtési programok
- szemléletformáló tevékenységek
- helyi kedvezmények biztosítása (építményadó kedvezmény új beruházások ösztönzésére)

2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Az ITS időszakára (5-7év) a következő akcióterületeket (AT) határoltuk le (Az akcióterületek részletes bemutatására a 2.2. „Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések bemutatása” fejezetben kerül sor.):

- AT1. Rákospalota Újfalu
- AT2. Rákospalota kerületközpont
- AT3. MÁV-telep
- AT4. Újpalota lakótelep
- AT5. Szilas-patak

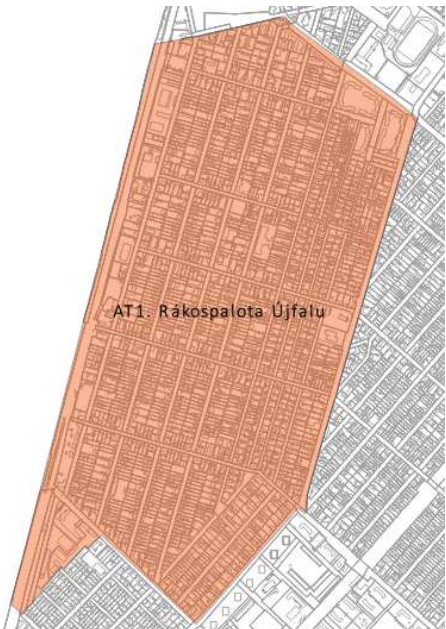
A megvalósítást szolgáló beavatkozások – Akcióterületek áttekintő térképe

2. ábra: Beavatkozások helyszínének áttekintő térképe

2.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

AT1. Rákospalota Újfalú

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz	
	<u>Az akcióterület elhelyezkedése:</u> Az akcióterület XV. kerület Rákospalota kerületrészen helyezkedik el.
	<u>Az akcióterület határa:</u> Kerülethatár – Tóth István u. – Patyolat u. – Wysoczki u. – Rákos út – Illyés Gyula u. – Bácska utca
	Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá: S1: A kerület családbarát jellegének erősödése S8: A városrészi központok és alközpontok fejlesztése, közösségteremtő terek létrehozása S10: A helyi szociális- és hajléktalanellátás színvonalának megőrzése, járványhelyzet kezelésére cselekvési terv kidolgozása S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépesség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében) S12: A társadalmi leszakadás, szegregálódás felszámolására cselekvési terv kidolgozása S15: Megerősített közbiztonság

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások
Az akcióterület a 2016-ban készített ITS akcióterületei között is szerepel más lehatárolással Szociális Városrehabilitáció Akcióterület néven. A jelenlegi tervezési időszakban az akcióterületen nem a szociális városrehabilitáció az elsődleges beavatkozás. Az AT a kerülethatáron elhelyezkedő vasút menti, leromlott állapotú területeket és funkcióváltással érintett gazdasági területeket (volt Bőrgyár) foglal magába. A területen magas az önkormányzati tulajdonú ingatlanok (bérlakások) aránya és önkormányzati intézmények is a található a területen. Az itt élő lakosság életkörülményeinek javítása mellett az önkormányzat a közterületek állapotának javítását tekinti további prioritásnak. Az akcióterület keleti határát jelentő Rákos út fejlesztése – mint a kerület egyik legfontosabb kiskereskedelmi-szolgáltató tengelye – elsősorban a kisvárosias utcakép megújulásának elősegítését szolgáló intézkedések bevezetését jelenti, mely megteremti az összeköttetést Rákospalota kerületközpont akcióterülettel. Az akcióterületen fontos szempont az önkormányzati vagyon optimalizálása a bérlakások tekintetében és a lakásállomány műszaki állapotának javítása.

A fejlesztési akcióterület keretén belül tervezett projektek (AT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (Millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT1.1	Bérlások műszaki felmérése és korszerűsítése	A 100% önkormányzati tulajdonú bérlakás állomány műszaki felmérése és korszerűsítése	400 80/év	2027	10
AT1.2	Lakóépületek korszerűsítésének önkormányzati pályázati támogatása	Társasházi, lakásszövetkezeti tulajdonban lévő lakóépületek energiahatékonyság gal egybekötött korszerűsítése	150 30 M Ft/év (visszatérítendő kölcsön, egész kerületre 50-80 M Ft/év)	2027	20
AT1.3	Közbiztonság javítása	Térfigyelő rendszer korszerűsítésének, fejlesztésének folytatása	7,5 1/év	2027	20
AT1.4	Közterület-rehabilitáció	Közterek, parkok, játszóterek, települési zöldfelületek felújítása, bővítése	25	2027	15
AT1.5	Közlekedési- és közlekedésbiztonsági fejlesztések	Istvántelek P+R vasúti megálló rehabilitációja, mini intermodális csomópont továbbfejlesztése a vasútvonal rekonstrukciójának függvényében	20	2027	75
		Járdák, kerékpáros sávok felújítása, gyalogos zónák, forgalomcsillapított utcák kialakítása, önkormányzati közúthálózat felújítása	500	2027	20
AT1.6	Önkormányzati tulajdonú középületek energetikai korszerűsítése	Csokonai Kulturális Központ energetikai korszerűsítése	500	2027	0

AT2. Rákospalota kerületközpont

 AT2. Rákospalota kerületközpont	<u>Az akcióterület elhelyezkedése:</u> Az akcióterület XV. kerület Rákospalota kerületrészen helyezkedik el. <u>Az akcióterület határa:</u> Kerülethatár – Bácska utca – Illyés Gyula u. – Régi Főti út – Epres sor – Fő út – Pozsony u. Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá: S1: A kerület családbarát jellegének erősödése S2: Földrajzi adottságok kihasználása, a vállalkozóbarát környezet erősödése S3: A kerületrészek identitástudatának erősödése S4: A kerület tudatos imázsépítése, vonzó kerületkép kialakítása a köztudatban S6: A helyi kvv-k fejlesztésével a lakosság helyben tartása és életszínvonalának növelése S8: A városrészi központok és alközpontok fejlesztése, közösségteremtő terek létrehozása S13: Az aktív kikapcsolódás feltételeinek megteremtése (fiatalokat célzó programok, szolgáltatások biztosítása, sport-infrastruktúra fejlesztése)
---	---

3. ábra: Rákospalota kerületközpont

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások

Rákospalota kerületközpont Akcióterület terület szintén szerepelt a 2016-ban készült ITS-ben, a jelenleginél nagyobb területtel. Az önkormányzat a kompakt város modell kialakításában elkötelezett, ezért funkcionális kerületi alközpontok kialakításában gondolkodik. Az akcióterület lecsökkentése a fejlesztések koncentrációja mellett azt a célt szolgálja, hogy Rákospalota kerületközpont területe mellett egyéb alközpontok fejlesztésére is figyelmet kíván fordítani a jelenlegi tervezési ciklusban az önkormányzat. Az akcióterületen tervezett fejlesztések elsődleges célja a zöldfelülettel rendelkező terek (Karácsony Benő park, Bányász park, Kossuth-szobor környezete) javítása, az önkormányzati tulajdonú, jelenleg alulhasznosított ingatlanok hatékonyabb hasznosítása, a gyalogos és kerékpáros

közlekedési kapcsolatok javítása, az alközpont élhetőségének javítása. A Rákos út, valamint az Illyés Gyula út – Bányász park – Fő út vonala az alközpont fejlesztési tengelye, gyalogosbarát városközpont terület kialakítása.

A fejlesztési akcióterület keretén belül tervezett projektek (AT2)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (Millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT2.1	Fő út – Széchenyi tér és környezetének közösségi célú hasznosítása	– Élő, vegyes funkciójú központ kialakításának elősegítése gazdaságélénkítéssel (kereskedelmi és szolgáltató egységek, vendéglátás, kávézók, üzletek, irodák) – Gyalogos passzázs kialakítása	100	2027	20
AT2.2	Deák rendelő épületének befejezése	Rendelő épületének befejezése	830	2027	30%
AT2.3	Karácsony Benő park fejlesztése	Park terület rekonstrukciójának folytatása, szabadtéri rendezvények megtartására alkalmas terület kialakítása, felüljáró felőli zajvédelem megoldása, a félbe maradt épület hasznosítása más funkcióval	100	2027	15
AT2.4	Budai II. László Stadion és környezetének rekonstrukciója	Fejlesztési koncepció elkészítése	5	2027	0

AT3. MÁV-telep

4. ábra: MÁV-telep

Az akcióterület elhelyezkedése:

Az akcióterület XV. kerület Rákospalota kerületrészen helyezkedik el.

Az akcióterület határa:

Rákos út – Széchenyi út – Őrjárat u. – Szent Korona útja – Vasutastelep u. – Wesselényi u.

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:

S1: A kerület családbarát jellegének erősödése

S3: A kerületrészek identitástudatának erősödése

S4: A kerület tudatos imázsépítése, vonzó kerületkép kialakítása a köztudatban

S8: A városrészi központok és alközpontok fejlesztése, közösségteremtő terek létrehozása

S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépesség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében)

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások

Az akcióterület a 2016-ban elfogadott ITS-ben is szerepelt. A MÁV-telepen a hagyományos építészeti értékek megtartása, fizikai és funkcionális megújítása, a közösségi terek, közterületek megújítása és az identitás erősítése továbbra is a fő cél. Az elmúlt években számos közterületfejlesztési és egyéb beruházás megvalósult (Ozmán rekreációs park, Törökszegfű tér, útfelújítások, Wesselényi utcai termelői piac), amelyek jelentősen hozzájárultak a terület arculatának fejlődéséhez. A továbbiakban az önkormányzat folytatja a közterületek fejlesztését, parkolók, járdák és utak felújításával, folytatódik a komplex városrehabilitációs program (épített örökségek értékmegőrzését támogató pályázatok, épületenergetikai felújítások), a közösségi terek fejlesztése, illetve a beépítési potenciállal rendelkező területek további felmérése.

A fejlesztési akcióterület keretén belül tervezett projektek (AT3)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (Millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT3.1	A szocreál lakótelep (Széchenyi telep) zöldfelületi fejlesztésének folytatása, parkolók kialakítása	– Teljes közterületi rehabilitáció (utak, járdák, parkolás) – Zöldfelületi tervezés – Helyi vonzáskörzettel rekreációs területek kiépítése a meglévő zöldfelületeken közösségi részvétellel	40	2027	0
AT3.2	MÁV-védett Vasútastelep komplex, karaktermegőrző megújítása	– felújítások támogatása – Társasházi, értékvédelmi pályázat segítségével – közösségi terek fejlesztése	50 (10/év)	2027	20
AT3.3	Az M3 és a Rákos út közti terület revitalizációja	– közterület-rendezés – intézményfejlesztés	40	2027	10
AT3.4	Villamos végállomás közterületalakítása	– zöldfelület kialakítása – leromlott utcaburkolatok átépítése	50	2027	0

AT4. Újpalota Központ

5. ábra: Újpalota Központ

Az akcióterület elhelyezkedése:

Az akcióterület XV. kerület Újpalota kerületrészen helyezkedik el.

Az akcióterület határa:

Szentmihályi út – Bánkút u. – Gazdálkodó u. – Szerencs u. – Hősök útja – Madách u. – Drégelyvár utca – Rákospalotai körvasútsor – Lőcsevár utca – Kb-Ez övezet észak-nyugati határa – Ev övezet észak-nyugati határa.

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:

S1: A kerület családbarát jellegének erősödése

S3: A kerületrészek identitástudatának erősödése

S4: A kerület tudatos imázsépítése, vonzó kerületkép kialakítása a köztudatban

S5: A meglévő, befektetésre alkalmas területek helyzetbehozása

S7: Leromlott és leromlással veszélyeztetett területek fejlesztése

S8: A városrészi központok és alközpontok fejlesztése, közösségteremtő terek létrehozása

S9: Környezet-, és energiatudatos kerületfejlesztés, kertvárosi és zöld jelleg erősítése

S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépeség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében)

S15: Megerősített közbiztonság

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások

Újpalota Központ Akcióterület változatlanul szerepelt a 2016-ban elfogadott ITS-ben is. A kerületrész egyike a 15. kerület fejlesztendő alközpontjainak. A kerületrészben az elmúlt években közterületfejlesztések, épületenergetikai- és zöldfelületi, illetve játszótér fejlesztések történtek. A következő fejlesztési időszakban az önkormányzati tulajdonú intézmények – óvoda, nyugdíjas otthon, zöldfelületi és játszótér-fejlesztések, útfelújítások – mellett a vásárcsarnok és környezete fejlesztési koncepciójának kidolgozása és közösségi ház létesítése a fő cél, a kompakt város modell szemléletének megvalósításaként.

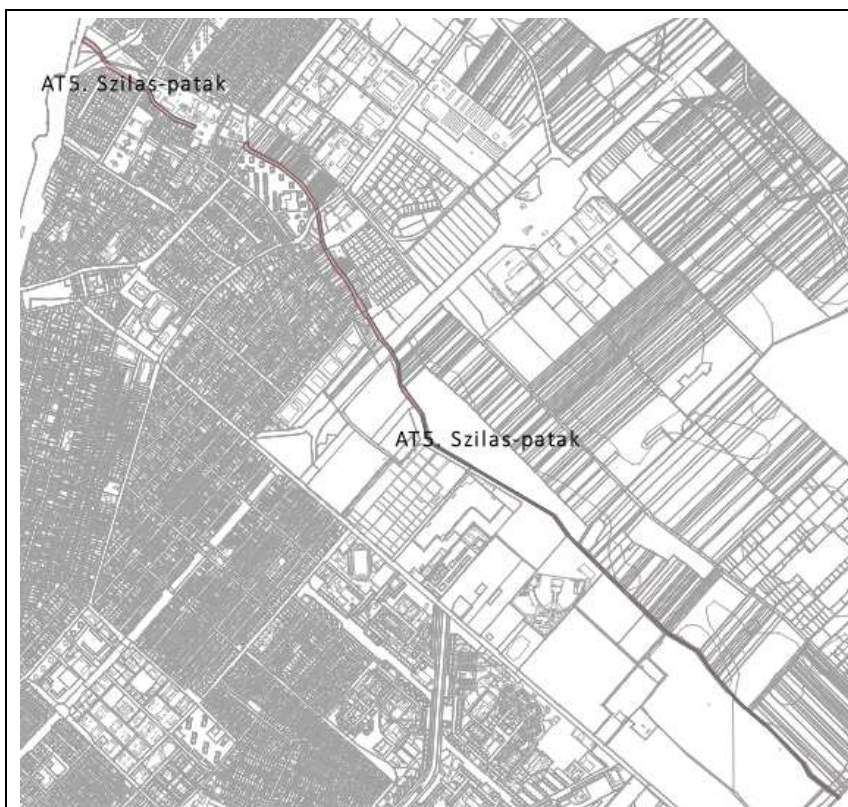
A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)

Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (Millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT4.1	Napsugár 1 tag-óvoda és Idevár Bölcsőde épületének felújítása, energetikai korszerűsítése	Az épület műszaki állapota miatt szükséges a létesítmény külső homlokzatának hőszigetelése, nyílászárók cseréje, valamint az elektromos-, fűtés-, víz- és csatornahálózat korszerűsítése.	630	2027	20
AT4.2	Hartyán Tagóvoda épületkomplexum felújítása	Épület energetikai korszerűsítése, nyílászárók cseréje.	530	2027	15
AT4.3	Kavicsos Tagóvoda és Mazsolapalota Bölcsőde épületének felújítása, energetikai korszerűsítése	Épület energetikai korszerűsítése, nyílászárók cseréje.	420	2027	15
AT4.4	Molnár Viktor Tagóvoda épületkomplexum felújítása	Épület energetikai korszerűsítése, nyílászárók cseréje.	520	2027	15
AT4.5	Árendás köz 4-6. sz. kerületi önkormányzati intézmény korszerűsítése, felújítása (ENO)	Az épület műszaki állapota miatt szükséges a létesítmény külső homlokzatának hőszigetelése, nyílászárók cseréje, valamint az elektromos-, fűtés-, víz- és csatornahálózat korszerűsítése.	550	2027	20

AT4.6	Erdőkerülő utca 34. Nyugdíjasház fejlesztése	Az épület energetikai felújítása, korszerűsítése	450	2027	0
AT4.7	Vásárcsarnok megújítása	Homlokzatfelújítás, energetikai korszerűsítés	100	2027	0
AT4.8	Játszóterek és sportparkok felújítása, kialakítása és a közterületek rendezése	– a megkezdett szórvány játszóterek megújításának folytatása, ütemezett bontás és építés – kutya futtatók kiépítése	50	2027	10
AT4.9	Parkolók kialakításának folytatása	A lakótelepi parkoló hiány megoldása, új parkolók kiépítése	200	2027	20

AT5. Szilas-patak

6. ábra: Szilas-patak

Az akcióterület elhelyezkedése:

Az akcióterület XV. kerület Rákospalota kerületszén helyezkedik el.

Az akcióterület határa:

A Szilas-patak menti zöldhálózat

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:

S1: A kerület családbarát jellegének erősödése

S3: A kerületszék identitástudatának erősödése

S4: A kerület tudatos imázsépítése, vonzó kerületkép kialakítása a köztudatban

S9: Környezet-, és energiatudatos kerületfejlesztés, kertvárosi és zöld jelleg erősítése

S13: Az aktív kapcsolódás feltételeinek megteremtése (fiatalokat célzó programok, szolgáltatások biztosítása, sport-infrastruktúra fejlesztése)

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beruházások

A Szilas-patak a kerület egyik környezeti szempontból legértékesebb zöldterülete, amely fejlesztése többfunkciós – környezeti és rekreációs, közlekedési és közmű-infratrakturális – elemeket is tartalmaz. Az ITS tervezése során a lakossági válaszok egyik visszatérő fejlesztési területe volt a Szilas-patak, amely új akcióterületként került beemelésre. A Szilas-patak revitalizációja és a patakmenti rekreációs övezet kialakítása olyan közösségi szintű beavatkozás lehet a kerület fejlesztésében, amely fenntartható módon járul hozzá az egyéb kerületi környezetvédelmi intézkedések eredményességéhez is. Budapest Főváros Önkormányzata megbízásából 2017. decemberében elkészült a *Szilas-patak Fejlesztése Megvalósíthatósági Tanulmány és Mesterterv*. A Terv részletesen tartalmazza a 15. kerületre vonatkozóan is a patakrehabilitációs és a környező területrészek rekreációs típusú fejlesztéseit. A Szilas-patak Akcióterületen ezeknek a fejlesztéseknek a megvalósítása a cél.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT5)

Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (Millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
AT5.1	Kerékpárút építésének ütemezett fejlesztése	Rekreációs és közlekedési igényeket egyaránt kielégítő kerékpárút tervezése és ütemezett kiépítése	1500	2027	10
AT5.2	Gyalogos sétány kialakításának ütemezett fejlesztése	Gyalogos sétány tervezése és ütemezett kiépítése a patak meghatározott partszakaszán a közvilágítás és berendezési tárgyak létesítésével	200	2027	0
AT5.3	Rekreációs infrastrukturális fejlesztések	Liwa malom közösségi célú hasznosítása, szabadtéri fitness, pihenőparkok, futópálya kiépítése	100	2027	0

2.3 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

AT1 – Rákospalota Újfalú

Akcióterület	Akcióterületi projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	2023	2024	2025	2026	2027
AT1	AT1.1	Bérlakások műszaki felmérése és korszerűsítése	400	80	80	80	80	80
	AT1.2	Lakóépületek korszerűsítésének önkormányzati pályázati támogatása	150	30	30	30	30	30
	AT1.3	Közbiztonság javítása	7,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
	AT1.4	Közterület-rehabilitáció	25	5	5	5	5	5
	AT1.5	Közlekedési- és közlekedésbiztonsági fejlesztések	520	5	100	100	150	165
	AT1.6	Önkormányzati tulajdonú középületek energetikai korszerűsítése	500	5	45	50	200	200
Összesen			1602,5	127,5	262,5	267,5	467,5	482,5

AT2 – Rákospalota Kerületközpont

Akcióterület	Akcióterületi projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	2023	2024	2025	2026	2027
AT2	AT2.1	Fő út – Széchenyi tér és környezetének közösségi célú hasznosítása	100	5	50	5	5	35
	AT2.2	Deák rendelő épületének befejezése	830	0	400	430	0	0
	AT2.3	Karácsony Benő park fejlesztése	100	0	40	20	20	20
	AT2.4	Budai II. László Stadion és környezetének rekonstrukciója, koncepció elkészítése	5	0	0	2,5	2,5	0
Összesen			1035	5	490	457,5	27,5	55

AT3 – MÁV-telep

Akciónterület	Akciónterületi projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	2023	2024	2025	2026	2027
AT3	AT3.1	A szocreál lakótelep (Széchenyi telep) zöldfelületi fejlesztésének folytatása, parkolók kialakítása	40	8	8	8	8	8
	AT3.2	MÁV-védett Vasutas telep komplex, karaktermegőrző megújítása	50	10	10	10	10	10
	AT3.3	Az M3 és a Rákos út közti terület revitalizációja	40	8	8	8	8	8
Összesen			130	26	26	26	26	26

AT4 – Újpalota Központ

Akciónterület	Akciónterületi projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	2023	2024	2025	2026	2027
AT4	AT4.1	Napsugár 1 tag-óvoda és Idevár Bölcsőde épületének felújítása, energetikai korszerűsítése	630	0	300	330	0	0
	AT4.2	Hartyán Tagóvoda épületkomplexum felújítása	530	50	200	280	0	0
	AT4.3	Kavicsos Tagóvoda és Mazsolapalota Bölcsőde épületének felújítása, energetikai korszerűsítése	420	0	0	200	220	0
	AT4.4	Molnár Viktor Tagóvoda épületkomplexum felújítása	520	0	0	250	270	0
	AT4.5	Árendás köz 4-6. sz. kerületi önkormányzati intézmény korszerűsítése, felújítása	550	0	0	0	200	350
	AT4.6	Erdőkerülő utca 34. Nyugdíjsház fejlesztése	450	0	50	0	0	400
	AT4.7	Vásárcsarnok megújítása	100	0	0	0	100	0
	AT4.8	Játszóterek és sportparkok felújítása, kialakítása és a közterületek rendezése	50	10	10	10	10	10
	AT4.9	Parkolók kialakításának folytatása	200	40	40	40	40	40
Összesen			3450	100	600	1110	840	800

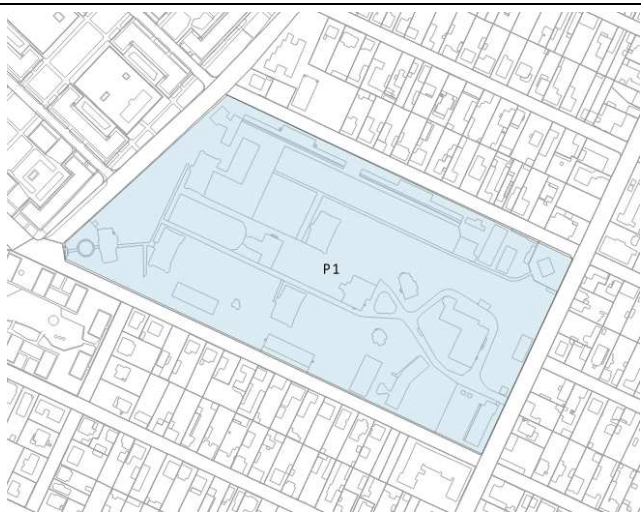
AT5 – Szilas-patak

Akcióterület	Akcióterületi projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	2023	2024	2025	2026	2027
AT5	AT5.1	Kerékpárút építésének ütemezett fejlesztése	1500	50	50	400	500	500
	AT5.2	Gyalogos sétány kialakításának ütemezett fejlesztése	200	20	70	70	70	70
	AT5.3	Rekreációs infrastrukturális fejlesztések	100	20	70	70	70	70
Összesen			1800	90	190	540	640	640

2.4 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

Az akcióterületeken kívüli fejlesztések pontszerű és hálózatos tulajdonságuk alapján kerülnek szétválasztásra. Ezen fejlesztések esetében bemutatásra kerülnek a kerületi, a Főváros tulajdonában álló, az állami tulajdonú (MÁV) és a magán jellegű beruházások egyaránt.

2.4.1 Beruházásjellegű pontszerű projektek

P1. Volt Észak-Pesti Kórház hasznosítása	
	<u>Az akcióterület elhelyezkedése:</u> Az akcióterület XV. kerület Pestújhely kerületrészen helyezkedik el.
	<u>Az fejlesztési terület határa:</u> Őrjárat u. – Neptun u. – Pestújhelyi út – Adria u. A fejlesztés a következő stratégiai célok megvalósulásához járul hozzá: S1: A kerület családbarát jellegének erősödése S4: A kerület tudatos imázsépítése, vonzó kerületkép kialakítása a köztudatban S7: Leromlott és leromlással veszélyeztetett területek fejlesztése S8: A városrészi központok és alközpontok fejlesztése, közösségteremtő terek létrehozása S14: Az egészségügyi alapellátás és a járóbeteg szakellátás fejlesztése, járványhelyzet kezelésére cselekvési terv kidolgozása (egészség-iparra alapozott fejlesztések)

7. ábra: Volt Észak-Pesti Kórház területe

A terület rövid bemutatása és a fejlesztési területen végrehajtandó beruházások

A terület a 2016-ban elfogadott ITS-ben is fejlesztési területként szerepelt. A magyar állam 2014-ben a tulajdonában álló 50%-ot átadta az önkormányzatnak, az ingatlan hasznosításáról kormányhatározat rendelkezett, aminek figyelembevételével hasznosítási program készült (A volt Észak-Pesti Kórház Hasznosítása Szakmai Tanulmányterv, összeállította: iSTORE HUNGARY KFT. 2017. december). Az állam által átadott részen elidegenítési tilalom lépett érvénybe 2032-ig, külső gazdasági szereplőknek történő eladás nem jöhet szóba. Az önkormányzat ezért saját költségén tett fejlesztéseket az elmúlt években. Ezek közül a legjelentősebb a terület hasznosításra történő előkészítése, mely során a bontásra javasolt épületek bontása megtörtént. A volt Észak-Pesti Kórház 100%-ban önkormányzati tulajdonú terület, amelyen lepusztult állapotú, hasznosíthatatlan épületek mellett több műemléki épület is található. A 11., 16. és 19. sz. műemléki épületek építészeti felmérése és műemléki leltárja megtörtént. A 16. sz. épület földem és tetőszerkezetének ideglenes állagvédelmét elvégezték. A 3. és 33. sz. épületre lakóépületi hasznosításra megvalósíthatósági tanulmány készült. A 13. sz. épület felújítása megtörtént: itt háziiorvosi rendelő, fizioterápia, gyógytorna, és tüdőszűrő állomás került elhelyezésre. A 11. és 12. sz. épületekre engedélyezési tervek készültek műemléki felújításra. A kerület gazdasági erejét meghaladja a terület saját erőből történő hasznosítása. Javasolt a megváltozott külső körülmények figyelembevételével a korábbi hasznosítási elképzelések aktualizálása a forrás lehetőségek figyelembevételével.

P2. Szántóföld úti sport- és rendezvényközpont

8. ábra: Szántóföldi úti sport és rendezvényközpont területe

Az akcióterület elhelyezkedése:

Az akcióterület 15. kerület Rákospalota kerületrészen helyezkedik el.

Az fejlesztési terület határa:

Szántóföld u. 3.

A fejlesztés a következő stratégiai célok megvalósulásához járul hozzá:

S1: A kerület családbarát jellegének erősödése

S3: A kerületrészek identitástudatának erősödése

S9: Környezet-, és energiatudatos kerületfejlesztés, kertvárosi és zöld jelleg erősítése

S13: Az aktív kikapcsolódás feltételeinek megteremtése (fiatalokat célzó programok, szolgáltatások biztosítása, sport-infrastruktúra fejlesztése)

A terület rövid bemutatása, a fejlesztési területen végrehajtandó beruházások

A sportpálya jelenlegi területén részben régi, egyszintes kiszolgáló építmények, új műfüvespályák és élő füves futballpálya került kialakításra új öltöző blokkal, ahol aktív utánpótlás nevelés folyik. A területre fedett, korszerű, sport- és egyéb rendezvények befogadására alkalmas épületre jogerős építési engedély van, megvalósítása még forrás hiány miatt nem kezdődött meg.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (Millió Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)
P1	A volt Észak-Pesti Kórház hasznosítása	- Piackutatás, megvalósíthatósági tanulmány aktualizálása - Átmeneti hasznosítás lehetőségeinek vizsgálata	5	2027	10
P2	Szántóföld úti sport- és rendezvényközpont kialakítása (jogerős építési engedély van)	A jelenlegi Szántóföldi úti sporttelep területén fedett sport- és rendezvényközpont létesítése	2 000	2027	10

2.4.2 Beruházás jellegű hálózatos projektek

H1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H1.1	Forgalomtechnikai beavatkozások, utak, parkolók építése, kerületközi kapcsolatok fejlesztése	S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépesség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében)	• 5-ös busz új végállomás kialakítása Csobogós utca – Közvágóhíd utca sarkánál (főváros, kerület)
			• Harsányi Kálmán út és a Dunakeszi út találkozásában forgalmi csomópont kiépítése (önkormányzati)
			• A Károlyi Sándor u. - Töltés u. - Közvágóhíd u. csomópont forgalomtechnikai kezelése (önkormányzati)
			• Rákospalota zárt sorú beépítésű lakóterületének forgalomtechnikai és parkolási helyzet javítása (önkormányzati)
			• További Tempo 30 övezetek kialakítása (önkormányzati)
			• Káposztásmegyer irányába új vasúti aluljáró és intermodális csomópont kialakítása (MÁV és M3 metró fejlesztés)
			• Felsőkert u. - Dunakeszi út útvonal a Megyeri út és az M3 között teljes hosszában alsórendű közúti paraméterekkel való kiépülése (tervdokumentáció elkészítése, tulajdonszerzések) (Fővárosi)
			• A Rákos út üzleti főutca jellegének megőrzése és fejlesztése forgalmának rendezése – fizikai beavatkozásokkal parkolás és áruszállítás kezelése (Fővárossal közös)
			• Az M3 bevezető menti zajvédőfal működésének javítása, zöldítés lehetőségének vizsgálata, M3 feletti terület napelem elhelyezésének vizsgálata (Fővárosi)
			• Rákospalotai határút kiépítése a Körvasút és Szentmihályi út között.
			• A Rákospalotai Határút és az ASIA CENTER közötti területen a Szentmihályi út végig 2x2 sávossá történő bővítése az Erdőkerülő utcáig
			• Biztonságos közlekedést segítő rendszerek tervezése, telepítése, forgalomtechnikai beavatkozások

H1.2	Kötőpályás közlekedési hálózatok és kapcsolódó közlekedési elemek fejlesztése (villamos, vasút, metró)	S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépesség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében)	• 12-es villamos végállomás es környezetének rendezése (önkormányzati és főváros)
			• Kötőpályás közösségi közlekedési kapcsolati lehetőségek bővítésének preferálása (beleértve a városi és elővárosi hálózatot is) (Fővárosi)
			• Vác-Veresegyház – Körvasútsori vasúti közlekedés bekapcsolása a kerület tömegközlekedésébe (MÁV)
H1.3	Kerékpáros közlekedés fejlesztése	S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépesség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében) S13: Az aktív kikapcsolódás feltételeinek megteremtése (fiatalokat célzó programok, szolgáltatások biztosítása, sport-infrastruktúra fejlesztése)	• Kerékpárhálózat bővítése Újpalotán
			• A kerületi kerékpárhálózati terv aktualizálása
H1.4	Járdafelújítások	S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépesség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében)	• Járda felújítási pályázat folytatása

H2. Fenntarthatóság, energetikai korszerűsítés, energiatakarékosság ösztönzése

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H2.1	Akcióterületen kívüli önkormányzati intézmények fejlesztése, energiatakarékosság	S9: Környezet-, és energiatudatos kerületfejlesztés, kertvárosi és zöld jelleg erősítése	Akcióterületen kívüli önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése a fenntarthatóság figyelembevételével
H2.2	Iparosított technológiával épült lakóépületek energetikai korszerűsítése, energiatakarékosság	S9: Környezet-, és energiatudatos kerületfejlesztés, kertvárosi és zöld jelleg erősítése	- Iparosított technológiával épült lakótelepek energetikai korszerűsítés támogatása (önkormányzati pályázat formájában) - hagyományos technológiával épült épületek energetikai korszerűsítésének támogatása (önkormányzati pályázat formájában)

H3. Akcióterületeken kívüli városfejlesztés, lakóterület fejlesztés

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H3.1	Akcióterületeken kívüli városfejlesztés, lakóterület fejlesztés	S3: A kerületszomszédok identitástudatának erősödése S1: A terület családbarát jellegének erősödése	1. Palotaliget lakóingatlanfejlesztés (magán)
			2. Újpalota Parkváros ingatlanfejlesztés (magán)
			3. A volt Növényolajgyár területén a környező lakófunkcióhoz illeszkedő funkcióváltása és hasznosítása (magán)
			4. A Szilas lakópark és az Asia Center közötti fejlesztési terület környezetbe illeszkedő, vegyes funkciójú fejlesztése (magán)
			5. Rákospalotai Köztemető gyalogos és autós megközelítésének javítása, parkolási igény javítása (önkormányzati és fővárosi)
			6. Kis tér fejlesztési program

H4. Gazdaságfejlesztés, idegenforgalom élénkítés, gazdasági zónák helyzetbe hozása

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H4.1	Gazdaságfejlesztés, idegenforgalom élénkítés, gazdasági zónák helyzetbe hozása	S2; S5; S6;	1. Városkapu térség összehangolt fejlesztése kereskedelmi, szolgáltatás és gazdasági funkciók jelleggel az M3 mindkét oldalán (magán)
			2. Késmárk utca – gazdasági terület aktivitásának ösztönzése, a területet kiszolgáló infrastruktúra elemek fejlesztése, parkolók kiépítése, a használaton kívüli iparvágány elbontása (önkormányzati, fővárosi, magán)
			3. Késmárk utca-Rákospalotai határút és csomópont fejlesztése (15. és 16. kerületi és fővárosi)
			4. Fáy András Mezőgazdasági Szolgáltató Rt. Tehenészeti telep funkcióváltó hasznosításának preferálása (magán)

			5. Károlyi Sándor út végénél fekvő Újmajor terület aktív gazdasági tevékenységre történő hasznosítása (magán)
			6. Kolozsvár utcai piac rekonstrukciója (önkormányzati és magán)
			7. A Bányató sport és rekreációs célú fejlesztés preferálása (magán)

H5. Szociális ellátás, egészségügy

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H5.1	Szociális ellátás, egészségügy	S10; S14	60+Levendula program igény szerinti bővítése (önkormányzati)
			Fogyatékosok nappali ellátásának férőhely bővítése (önkormányzati)
			Háziorvosi „decentrum” kialakítása (Kossuth utca) (önkormányzati)
			Szájsebészeti centrum bővítése a Hősök úti rendelőben (önkormányzati)
			Nehéz helyzetbe került családok és egyének támogatási rendszerének tovább fejlesztése (önkormányzati)

H6. Közoktatás, művelődés, sport

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H6.1	Közoktatás, művelődés, sport	S1; S3; S4; S7; S13	Csokonai Nonprofit Kft telephelyein kulturális és egyéb programbővítés az optimális kihasználás elérése érdekében
			Kerületi sportolási lehetőségek bővítése minden korosztály részére: - óvodai tornaszobák ütemezett felújítása - uszoda, tanuszoda építése a volt ÉPK területén pályázati támogatás függvényében - sportlétesítmények üzemeltetési idejének jobb kihasználása - sportszervezetek ösztönzése a gazdálkodásukhoz szükséges források önálló megteremtésére - évente egyszer amatőr focibajnokság szervezése - kerékpárutak hosszának növelése - lakótelep közelében futópálya megépítése - felnőtt sportjátszóterek bővítése - kiválóan teljesítő sportolók támogatása

H7. Környezetvédelem, zöldfelületek, fasorok, parkok fejlesztése

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H7.1	Környezetvédelem, zöldfelületek, fasorok, parkok fejlesztése	S1; S3; S4; S9	Térképes adatbázissal kiegészített növénykataszter kidolgozása
			Kutyafuttatók további fejlesztése (3 db)
			Zöldfelület és fasorrehabilitációk
			Légszennyezettség csökkentő intézkedések kiemelten a közúti közlekedéssel kitett forgalmas utak mentén (M3 bevezető)

			Közösségi kertek és komposztálók fejlesztése (Fő tér két helyszín, Zsókvár utca 2-4-6., Kórákás park és egyéb helyszínek)
			Klímváltozás hatásainak mérséklése, alkalmazkodást elősegítő intézkedések (fasor ültetés, zöldfal, zöldtető kialakítás támogatása, klímavédelmi jó gyakorlatok stb.)

H8. Közműfejlesztési feladatok

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H8.1	Közműfejlesztési feladatok	S4; S11	- Szilas-pataktól északra eső lakott területek csapadékvíz-elvezetési hiányok csökkentése a helybentartási lehetőségek figyelembevételével - Energiatakarékos közvilágítás kiépítése

H9. Közbiztonság növelése

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
H9.1	Közbiztonság növelése	S15	- Közterületi rendészeti jelenlét erősítése (a közterület felügyelők, segédfelügyelők, rendőrség munkatársainak együttes fellépésének fokozása a közterületeken) - Térfelügyeleti rendszerek további fejlesztése (a közterületi térfelügyeleti rendszerek hálózatának bővítése, szoros együttműködés kialakítása a kerületi rendőrséggel) - Közterületi prostitúció problémakörének kezelése, rendőrséggel együttműködve - Parkőr Szolgálat fenntartása - Együttműködések hatékonyságának javítása (lakosság, tűoltóság, ORFK, NAV, Polgárőr Egyesületek)

			• Önálló mezőőrség fenntartása
--	--	--	--

2.5 A beruházási jellegű hálózatos projektek vázlatos pénzügyi terve

Beruházás jellegű hálózatos projektek	Indikatív forrásfelhasználás 2027-ig (Millió Ft)
H1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése	2 000
H2. Fenntarthatóság, energetikai korszerűsítés, energiatakarékosság ösztönzése	2 500
H3. Akcióterületeken kívüli városfejlesztés, lakóterület fejlesztés	100
H4. Gazdaságfejlesztés, idegenforgalom élénkítés, gazdasági zónák helyzetbe hozása	100
H5. Szociális ellátás, egészségügy	2 000
H6. Köznevelés, művelődés, sport	500
H7. Környezetvédelem, zöldfelületek, fasorok, parkok fejlesztése	1 000
H8. Közműfejlesztési feladatok	500
H9. Közbiztonság növelése	75
Összesen:	8 775

2.6 Nem beruházási jellegű hálózatos projektek (soft projektek)

Soft projektek

Projekt száma	Projekt neve	A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	Projekt rövid leírása
SP1	Városmarketing	S4;	- Marketing program kidolgozása - Reklámarculat kialakítása a kerületek részén (Rákospalota, Pestújhely, Újpalota) jellemzőinek figyelembevételével
SP2	Gazdaságélénkítés városrendezési eszközökkel	S2; S6	- Telephely-alakítások elősegítése városrendezési eszközökkel: Gazdasági területeken az M3-as mentén, a Mogyoród útja-Szilas-patak közötti területen, a tehénészter területén) - Meglévő munkahelyi övezetek fejlesztése érdekében városrendezési eszközök alkalmazása (volt Bőrgyár, Késmárk utca, Rákospalota északi iparterülete)
SP3	Egészségmegőrzést támogató programok ösztönzése, támogatása, a program folytatása	S14	- Évente több alkalommal különböző szűrővizsgálatok biztosítása - Évente két alkalommal egészségnap szervezése
SP4	Közükatás és kultúra, sport fejlesztése	S13	- civilszervezetek, egyházak intenzívebb bevonása a kulturális életbe - megelevő közmuvelödesi megállapodások fenntartása
SP5	Helyi identitás erősítése	S1; S3	A helyi közösségi tudat, az összetartozás fejlesztése, a kerületi kötödes erősítése
SP6	Épített és természeti értékek védelme	S9	A helyi értékek védelme kulturális építészeti és identitásképzö célból
SP7	Ingatlangazdálkodással kapcsolatos feladatok	S4; S8;	- műszaki állapotfelmérések, - bontási program tervezése - ütemezett, tervszerű lakás felújítási program - ingatlanfejlesztési program kidolgozása - egységes nyilvántartási rendszer bevezetése - új bérlakás-gazdálkodási koncepció kidolgozása

SP8	Szociális intézmények, programok fejlesztése	S8; S10	Szociális városközpont továbbfejlesztése Újpalotán
-----	---	---------	--

3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Az érintett kerületek főbb jellemzői

Az Antiszegregációs Terv (ASZT) célja és feladata egyrészt meghatározni és elemezni a KSH által kijelölt kerületi veszélyeztetett terület kihívásait, másrészt megoldási javaslatokat kidolgozni a helyzet rendezésére. Emellett az ASZT felhívja a figyelmet egy olyan kerületezsrre is, ahol ugyan a 2011. évi népszámlálási adatok alapján nem merült fel szegregációs probléma, azonban a helyi tapasztalatok alapján a kihívások kezelése már rövidtávon aktuális lehet a XV. kerület életében.

A XV. kerület ITS-ben foglalt kerületezsrzei a következők:

1. Pestújhely
2. Rákospalota
3. Újpalota

A kerület területe 26,95 km², ebből belterület 17,12 km², külterület 9,85 km². A Központi belterület kerületezsrzei Pestújhely, Rákospalota, Újpalota, amelyek kerület hivatalos elnevezésében is megjelennek: Budapest Főváros Rákospalota, Pestújhely, Újpalota XV. kerület Önkormányzata.

A KSH által kijelölt veszélyeztetett terület Rákospalotán található, annak északi külső részén.

Jelen ASZT a következő főbb témakörökből, fejezetekből áll:

- A szegregációval veszélyeztetett terület lehatárolásának szempontjai
- A XV. kerület és az érintett kerületezsr (Rákospalota) helyzetértékelése
- Szociális ellátás a XV. kerületben
- Esélyegyenlőség biztosítása a XV. kerületben
- A veszélyeztetett terület helyzetelemzése
- A XV. kerületben azonosított hátrányos helyzetű terület
- A 2016. évi Antiszegregációs Terv fontosabb megállapításai
- A 2016. évi Antiszegregációs Tervben hozott intézkedések megvalósulásának értékelése
- A kerület egészében megvalósuló, az esélyegyenlőséget biztosító és fenntartó beavatkozások
- Tervezett beavatkozások a veszélyeztetett területen

A szegregációval veszélyeztetett terület lehatárolásának szempontjai

Szegregátumnak azon területeket nevezzük, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében magasabb, mint 50% (szegregációs mutató). (Forrás: Városfejlesztési Kézikönyv) A KSH a két mérőszám alapján határozta le a városban megtalálható veszélyeztetett területet, az Önkormányzat erre vonatkozóan szolgáltatott további adatokat. A KSH módszertanában kiszámította az érintett területen a szegregációs mutató 20-25% közötti és 25% feletti értékét. Míg az előbbi a veszélyeztetett területet, addig az utóbbi a szegregátumot jelöli. Az Antiszegregációs Terv alapvetően a szegregátumok és/vagy a szegregációval veszélyeztetett területek problémáit és megoldási lehetőségeit tartalmazza, ami a XV. kerület esetében egy utcákkal körülhatárolt lakótömböt jelent. Ezen a területen a szegregációs mutató 20-25% közötti. Mivel nem haladja meg a 25%-ot, ezért nem tekinthető szegregátumnak, csak veszélyeztetett területnek.

Az Antiszegregációs Terv területi dimenzióban, az ITS-ben körülhatárolt kerületszempontok szerint, a szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét a szegregátumok és a veszélyeztetett területek esetében. Városszerkezetileg a szegregátumoknak és a veszélyeztetett területeknek alapvetően két típusa határozható meg:

- A) A városszövetbe ágyazódott szegregált vagy szegregálódó területek (általában telepszerű környezet).
- B) A városszövettől elkülönült, alapvetően nem lakófunkciójú területekbe ékelődött szegregátumok vagy szegregálódó területek (általában telepek).

A XV. kerületben található veszélyeztetett terület a városszövetbe ágyazottan található meg, de nem telepszerű képződmény, hanem egy családi házas terület a kertvárosban.

A XV. kerület és az érintett kerületszempont (Rákospalota) helyzetértékelése

A fejezet a fontosabb demográfiai és társadalmi jellemzők segítségével mutatja be és hasonlítja össze a XV. kerület különböző részeinek helyzetét, különös tekintettel Rákospalotára, ahol a veszélyeztetett terület található. A kerületszempontokra vonatkozó statisztikai adatok a 2011. évi népszámlálási adatokból származnak, amelyek hivatalos forrása a Központi Statisztikai Hivatal (KSH). Ez a fő oka annak, hogy a kerületszempontok összehasonlítása 2011-es adatokra épülnek.

(A XV. kerület társadalmi helyzetének részletes elemzését az ITS Megalapozó vizsgálat társadalmi helyzetfeltáró munkarésze tartalmazza.)

Demográfia

Budapest XV. kerület népesedési és demográfiai helyzete az országos tendenciáknak felel meg. Az 1980-as évek közepe óta tart a népességszám folyamatos csökkenése, amely adódik a természetes szaporodás negatív egyenlegéből (alacsony születésszám), a kerületből való elköltözések viszonylag magas számából, az előregedés folyamatának kibontakozásából és így az időskori halálozás növekvő mértékéből. A 2010-es években stagnált a kerület népességszáma, de az utóbbi években negatív egyenlegű lett a vándorlási egyenleg. Az aktív népesség budapesti átlaghoz képesti alacsonyabb iskolai végzettsége és magasabb munkanélkülisége a helyi lakosság munkaerő-piaci és jövedelmi helyzetének gyengeségeire utalnak. Az életminőség feltételei kerületszempontként változóak, és bizonyos társadalmi csoportok hátrányos helyzete évek óta kihívást jelentenek a kerület életében.

A kerület népességszáma a 2011. évi népszámlálás idején 79.645 fő volt. A külterületen a népesség kb. 0,1 %-a él, így kerület egészére vonatkozó adatok lényegében megfelelnek a Központi belterületre megadott adatokkal. A kerületszempont adatok alapján megfigyelhető, hogy Rákospalota és Újpalota a legnépesebb, míg a helyi népesség 10,5%-a él Pestújhelyen. (1. táblázat)

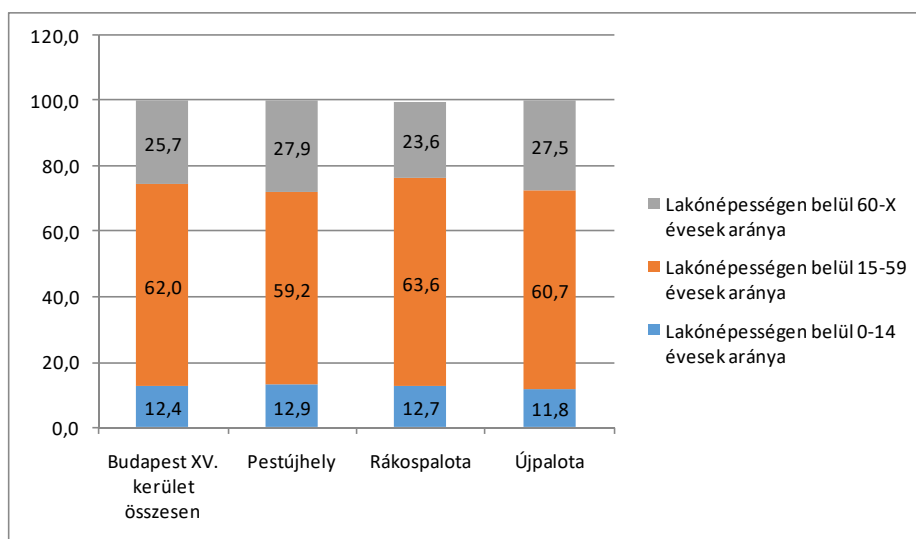
Mutató megnevezése	Budapest XV. kerület összesen*	Központi belterület	Pestújhely	Rákospalota	Újpalota
Lakónépesség száma 2011 (fő)	79645	79562	8359	37646	33557
Lakónépesség aránya 2011 (%)	100	99,9	10,5	47,3	42,1

1. táblázat: Lakónépesség száma (fő) és aránya (%) a XV. kerület részeiben (2011)

Forrás: KSH adatközlés.

* Budapest XV. kerület összesen: minden a kerület egészére vonatkozó statisztikai mutató tartalmazza a laccím nélküli hajléktalanok (83 fő) adatait.

A lakónépesség korcsoportok szerinti alakulása a XV. kerületben felhívja a figyelmet a kerületsrészek között tapasztalható különbségekre, amelyek azonban nem számottevőek (általában egy-két százalékpont eltérést mutatnak). (1. ábra) A fiatalkorú, 14 év alatti népesség részaránya Újpalotán nem éri el a kerületi átlagot (12,4). A 15-59 év közötti korcsoport legmagasabb aránya (64%) Rákospalotán, legalacsonyabb aránya pedig (59%) Pestújhelyen tapasztalható. A 60 év feletti időskorú népesség kerületi átlagát Rákospalota nem éri el, hanem az alatt marad két százalékponttal. A lakónépesség korösszetétele alapján leginkább Rákospalota helyzete kiegyensúlyozott: kerületi átlagot kicsivel meghaladja a fiatalkorúak aránya, sokan vannak az aktív korúak, illetve az időskorúak aránya kismértékben elmarad a kerületi átlagtól.

1. ábra: A lakosság korcsoportok szerinti alakulása a XV. kerület részeiben (2011) (%)

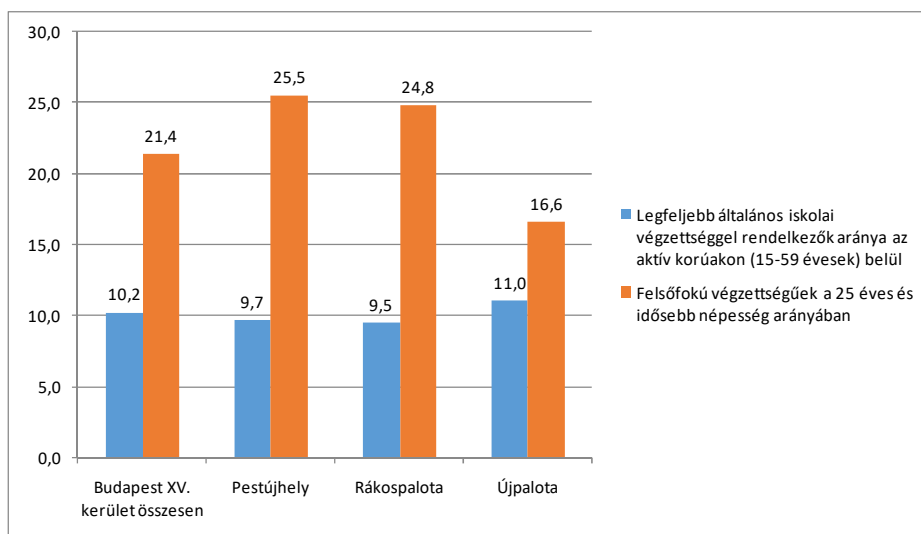
Forrás: KSH adatközlés.

Összességében a város népesedési és demográfiai folyamatai hasonlóan alakulnak az országos tendenciákhoz, bár a budapesti kerületek között kedvezőtlenebbnek tekinthetők. Szignifikáns eltérések nincsenek a kerületsrészek között, de általánosságban jelent kihívást a kerületben az aktív korú népesség részarányának csökkenése, és az idősödés folyamatának folyamatos kibontakozása. Ezek a demográfiai kihívások egyaránt érintik az összes kerületsrészt.

Iskolai végzettség

A XV. kerület népességének iskolai végzettsége budapesti viszonylatban kedvezőtlennek mondható az alacsony iskolai végzettségűek alapján. Azonban az alacsony és a magas iskolai végzettségűek aránya változó megoszlású a kerületsrészek között. (2. ábra) A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (15-59 évesek) 10% körül mozog a kerületben, csak Újpalotán éri el értéke a 11%-ot. A felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában

kerületi átlaga 21,4%, amelyet három-négy százalékponttal meghalad Pestújhely és Rákospalota értéke, ugyanakkor Újpalotán a diplomások aránya csak 16,6%.

2. ábra: A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása a XV. kerület részeiben (2011) (%)

Forrás: KSH adatközlés.

Az iskolai végzettség alapján a XV. kerület lemaradásban van a külső pesti kerületekhez képest, és a kerületen belül Újpalota hátrányos helyzete tapasztalható az alacsony iskolai végzettségűek kerületi átlagot meghaladó aránya alapján.

Foglalkoztatás

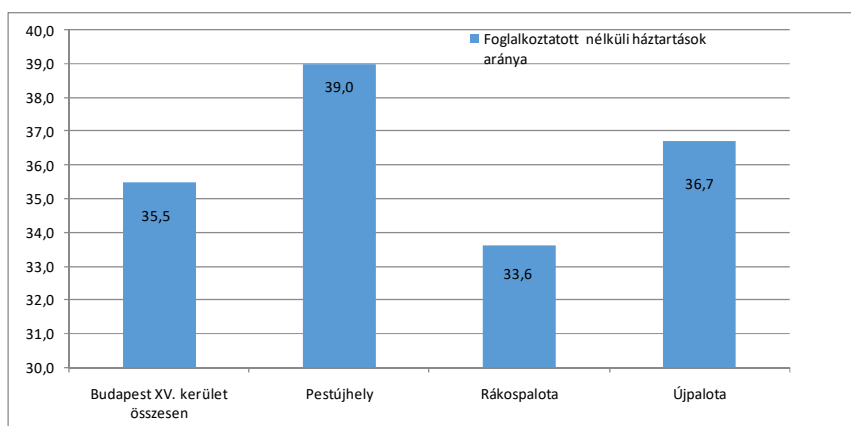
A gazdasági aktivitás (pl. foglalkoztatottság, munkanélküliség) fontos információhordozó a népesség társadalmi-gazdasági helyzetéről, egyben a jövedelmi viszonyairól. A XV. kerületben a foglalkoztatottak aránya átlagos Budapesten, és hasonlóan alakul, mint a külső pesti kerületekben, de a kerületszettek között kismértékű eltérés tapasztalható. (2. táblázat) A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 63% a kerületben, és a mutató hasonló képet mutat az egyes kerületszettekben. Ez alól csak Pestújhely kivétel, amely a kerületi átlagtól másfél százalékponttal elmarad. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 32,6% a XV. kerületben, és ez érvényes a kerületszettekre is. Kivétel szintén Pestújhely, ahol a mutató közel másfél százalékponttal magasabb az átlagnál.

Mutató megnevezése	Budapest XV. kerület összesen	Pestújhely	Rákospalota	Újpalota
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	32,6	34,0	32,2	32,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	63,0	61,5	63, 5	63,0

2. táblázat: Foglalkoztatottsági mutatók a XV. kerület részeiben (%) (2011)

Forrás: KSH adatközlés.

A foglalkoztatott nélküli háztartások kerületrészenkénti vizsgálata különösen fontos szempont a veszélyeztetett családok térbeli koncentrációjának értelmezésekor. (3. ábra) A foglalkoztatott nélküli háztartások arányának kerületi átlaga 35,5% volt 2011-ben: ezt kismértékben haladja meg Újpalota átlaga, Rákospalota átlaga pedig két százalékponttal alacsonyabb. Ugyanakkor Pestújhelyen a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 39%, amely kiugró érték a többi kerületrészhez képest.

3. ábra Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a XV. kerület részeiben (%) (2011)

Forrás: KSH adatközlés.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a kerületben 26,8%: a legmagasabb érték (29,4%) Újpalotán, a legalacsonyabb érték (23,9%) Pestújhelyen figyelhető meg, míg Rákospalotán 25,2% a mutató értéke. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül a XV. kerületben 50%, amely nagyjából az időskorúak (nyugdíjasok) magas arányából, részben pedig a fővárosi átlagokhoz képesti nagyobb munkanélküliségi arányból ered. Ez az átlagérték igaz Újpalotára, míg a mutató értéke Rákospalotán 49%, Pestújhelyen 52,9%. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 5,9%-os értéket mutat a kerületben, de ez Pestújhelyen és Újpalotán 6%, Rákospalotán 5,6%.

Az alacsonyabb iskolai végzettség befolyásolja a kedvezőtlenebb munkaerő-piaci helyzetet a XV. kerület aktív korú népességének tekintetében. Elsősorban a gazdasági aktivitás alapján figyelhető meg Pestújhely kismértékben hátrányosabb helyzete Rákospalotához és Újpalotához képest.

Lakásállomány

A XV. kerület számottevő lakásállománnyal rendelkezik, kedvezőbb komfortfokozattal. 2011-ben a kerületi lakásállomány 37.158 lakásból, illetve lakóingatlanból állt: ennek 47,3%- Rákospalotán, 41,9%-a Újpalotán, 10,8%-a Pestújhelyen volt található. (3. táblázat) A kerületi lakások 5,3%-a önkormányzati tulajdonban volt 2018-ban, arányuk az elmúlt években számottevő módon nem változott. Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükség lakás) 3,2% volt a kerületben 2011-ben. Ez mind a fővárosi, mind pedig az országos átlag alatt van. Ugyanakkor a külső pesti kerületek között viszonylag magasnak tekinthető ez az érték. Újpalotán a legalacsonyabb az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, viszont Pestújhelyen és Rákospalotán az ilyen lakások aránya közel másfélszerese a kerületi átlagnak.

Mutató megnevezése	XV. kerület összesen	Pestújhely	Rákospalota	Újpalota
Lakásállomány (db)	37158	4010	17588	15560
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	3,2	5,0	4,7	1,0

3.táblázat A lakások száma (db) és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya (%) a XV. kerület részeiben (2011)
Forrás: KSH adatközlés.

Nemcsak a kerületi népesség munkaerő-piaci helyzete, hanem a lakásállomány összetétele alapján is látható részben Pestújhely, részben Rákospalota viszonylagos hátránya a kerületen belül.

Szociális ellátás a XV. kerületben

Az Önkormányzat, mint fenntartó a szociális ellátás intézményeit, szolgáltatásait tekintve a hatályos ágazati jogszabályok által előírt, teljes körű ellátást biztosítja. (4. ábra) A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. § (1) bekezdés alapján az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság minden év március 31-ig egyebek mellett ellenőrzi az Önkormányzat fenntartásában lévő személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működésének törvényességét. (Forrás: www.bpxv.hu) A szociális ellátás intézményi háttere a XV. kerületben az Egyesített Bölcsődékre, az Egyesített Szociális Intézményre, és az egyéb szociális intézményekre, szervezetekre épül. A szociális ellátás központi intézménye a XV. kerületben az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI), amely 1999 óta biztosítja a mindenkori hatályos jogszabályok alapján előírt szociális alap- és szakosított ellátásokat a kerületben. A XV. kerületben biztosított szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások, utcai szociális munka, míg a szakosított ellátások közül az idősek átmeneti elhelyezése és az egyéb átmeneti elhelyezési formák.

Az ESZI által nyújtott szolgáltatások (Forrás: <https://www.bpxv.hu/>):

- Gondozó Ház (Időskorúak Gondozóháza)
- Házi Gondozó Szolgálat
- Időseket Segítő Szolgálat
- Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat
- Szociális konyhák
- Újpalotai Család- és Gyermejjóléti Központ
- Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)
- Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat
- Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO)
- Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)
- „Fióka” Család- és Gyermejjóléti Központ

A kerületben egyéb szociális ellátást biztosító intézmények is működnek, amelyek fenntartása részben a különböző alapítványok feladata.

- Félúton Alapítvány: Az Önkormányzat és a Félúton Alapítvány között ellátási szerződés van érvényben 2006 óta pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali és átmeneti ellátására.
- Helyettes szülői tevékenység ellátása: A Budapest-Pesterzsébet Önkormányzata és a Budapest Főváros XV. Kerületi Önkormányzat között, helyettes szülői tevékenység ellátására kötött szerződés érvényes.
- Pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátása: szolgáltató a Humán Sztráda NKft., amely közösségi ellátásokat biztosít a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére.
- Szociális és Rehabilitációs Alapítvány (SZÉRA): Gyermekvédelmi és hajléktalan ellátást egyaránt nyújtanak bentlakásos formában.

A Budapest XV. kerület Egyesített Bölcsődék, mint intézmény, önálló gazdálkodási lehetőséggel felruházott jogi személy, melynek feladata a hatáskörébe tartozó bölcsődék vezetése és eljárni az őket érintő ügyekben. 1997 óta a bölcsődei költségvetés mintegy 75%-át az önkormányzati, 25%-át a központi normatív támogatás teszi ki. A bölcsőde a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42. §-a alapján a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Az Egyesített Bölcsődéknek összesen 6 tagintézménye van az egyes kerületekben. A bölcsődei alapellátáson túl az Önkormányzat időszakos gyermekfelügyeletet, játszócsoportot és sószoza használatot is bevezetett szolgáltatásként 2015-től.

A XV. kerületi Önkormányzat biztosítja a jogszabályban meghatározott, rendszeres megélhetést nyújtó segélyeket, a meghatározott szükségletekhez igazodó támogatásokat, az eseti segélyeket, valamint a természetben nyújtott szociális ellátásokat. Ezeken felül önként vállalt ellátásokkal kiegészíti a helyi támogatásokat (pl. újszülöttek támogatása, gyermekélelmezés támogatása előírt normatív támogatásokon felül stb.). (Forrás: *Önkormányzati adatszolgáltatás*) Az Önkormányzat az elmúlt években nemcsak megtartotta, de bővítette is a települési támogatások körét. Például:

- bővült a „Palota” gyermekétkeztetési kedvezmények köre
- emelkedett a „Palota” ápolási támogatás összege
- bővült a „Palota” lakhatási támogatás jogosult köre
- bővült a „Palota” temetési támogatás jogosult köre
- bevezetésre került a „Palota” karácsonyi támogatás
- bevezetésre került a gyógyászati segédeszköz támogatás „Palota” gyógyszer-támogatás keretében
- bevezetésre került a biztonsági eszköz vásárláshoz nyújtott „Palota” támogatás
- bevezetésre került az iskolakezdéshez nyújtott „Palota” támogatás

- az újszülöttek támogatása két egymástól függetlenül igényelhető születési és oltási támogatásból áll
- 60+ Levendula Programban egyre több kerületi vállalkozás nyújt kedvezményeket a 60 év feletti helyi lakosoknak
- szociális városközpont kapott helyet a „Spirálházban”, ahol a családsegítés és a munkanélküli fiatalok tanácsadása mellett közösségi mosoda, varroda, internetkávézó és szociális közösségi étterem is üzemel

(Forrás: Gazdasági Program 2020)

A kerület szociális ellátórendszerének folyamatos működtetése és hosszú távú fenntartása mellett a közeljövőben gondoskodni kell azokról a helyi családokról, kisvállalkozókról is, akik a 2020. évi új koronavírus világjárvány okozta gazdasági válság miatt kerültek nehéz helyzetbe. Ezek a kihívások már rövidtávon igényelnek célzott cselekvést és aktivitást az Önkormányzat részéről. Mindezek miatt fel kell készülni a szociális háló további erősítésére és a növekvő terhek miatti forrásallokációra is.

Esélyegyenlőség biztosítása a kerületben

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A XV. kerület jelenleg aktuális Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2019-2023 (HEP 2019-2023) közötti időszakra érvényes. A HEP Intézkedési Terve a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembevételével kell meghatározni. A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra, amelyek a következők:

Gazdaság- és Társadalom-, Környezet- és Területfejlesztési Program 2015-2025; Lakásgazdálkodási/lakáspolitikai koncepció 2016-2025; Sportkoncepció 2017-2021; Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Felülvizsgálata 2019; Gazdasági Program 2019-2025.

A XV. kerületi Önkormányzat az esélyegyenlőség megvalósítását prioritásnak tekinti, amely hatással van valamennyi önkormányzati tevékenységre, a kötelező és az önként vállalt feladatok ellátására a helyi szintű közpolitika alakítása során. Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységeiben, és az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is bevonja. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása. (Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013-2018)

A XV. kerületben az esélyegyenlőség helyi szintű biztosításában elsődleges szempont a mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségének biztosítása, a férfiak és a nők közötti esélybeli különbségek csökkentése, a hátrányos helyzetű gyermekek közoktatási esélyegyenlőségének megvalósítása, valamint a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megteremtése. Mindezek mellett a kerület demográfiai folyamatait figyelembe véve szintén cél az időskorú népesség esélyegyenlőségeinek biztosítása a közszolgáltatásokban.

321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok az esélyegyenlőség szempontjából fontos prioritások meghatározása alapján (*Forrás: HEP 2019-2023*): mélyszegénységben élők és romák; nők; gyermekek; idősek; fogyatékkal élők.

A helyi esélyegyenlőség feltételeinek kialakításában meghatározó szerepe van a XV. kerületi lakosság számára igénybe vehető pénzbeli és természetbeni ellátásoknak. Ezek a következők:

1. Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások (Kormányhivatal által megállapított támogatások): Időskorúak járadéka; Foglalkoztatást helyettesítő támogatás; Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás; Ápolási díj (alanyi); Kiemelt ápolási díj; Emelt összegű ápolási díj; Közgyógyellátás.
2. Szociális rászorultságtól függő eseti és rendszeres pénzbeli ellátások (Önkormányzat állapítja meg): „Palota” rendkívüli települési támogatás; „Palota” temetési támogatás.
3. Természetben nyújtott szociális ellátások: Köztemetés; „Palota” gyógyszer-támogatás; „Palota” adósságcsökkentési támogatás; „Palota” lakhatási támogatás (2015. 03. 01-től a normatív lakásfenntartási támogatás helyébe lépett települési támogatás formájában).
4. Gyermekevédelmi ellátások (a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. alapján): Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény; „Palota” rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.
5. Egyéb önként vállalt ellátások: Helyi támogatás; Újszülöttek támogatása; Oltási támogatás; „Palota” gyógyászati segédeszköz támogatás; „Palota” karácsonyi támogatás; „Palota” iskolakezdési támogatás; Gyermekélelmezési támogatás (normatív támogatásokon felül); Szépkorúak köszöntése; Étkezési utalványok; Közösségi étkezés.

(*Forrás: HEP 2019-2023*)

A XV. kerületi Önkormányzat biztosítja, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok dolgozói, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a HEP. Fontos, hogy az érintettek aktívan részt vegyenek a HEP megvalósulásában. Ehhez szükség van a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítására (pl. helyi sajtó, rendezvények, lakossági fórumok stb.).

(A XV. kerület esélyegyenlőség feltételeinek biztosítására vonatkozó intézkedéseinek részletes elemzését az ITS Megalapozó vizsgálat társadalmi helyzetfeltáró munkarésze tartalmazza.)

A szegregációval veszélyeztetett terület helyzetelemzése

A KSH szegregátum számítási módszertan alapján egy szegregációval veszélyeztetett terület került kijelölésre a XV. kerületben. A fejezet célja a körülhatárolt terület általános bemutatása és részletes helyzetelemzése. A veszélyeztetett terület helyzetelemzésében külön szempont, hogy a kerület korábbi Antiszegregációs Terveiben milyen formában jelent meg ez a terület, ha egyáltalán megjelent, illetve érintették-e a területet különféle intézkedések és beavatkozások az elmúlt években, és ha igen, akkor ezeknek milyen következményeik, hatásaik voltak.

A szegregációval veszélyeztetett terület részletes elemzése egyrészt a statisztikai adatok elemzésére (pl. KSH 2011. évi népszámlálási adatok), másrészt az önkormányzati adatszolgáltatás értékelésére (pl. helyi segélyezési adatok), harmadrészt pedig az érintett intézmények helyismeretét összegző önkormányzati megbeszélés tapasztalatainak feldolgozására épül. Ez utóbbi megbeszélés 2020. november 10-én zajlott a XV. kerületi Polgármesteri Irodában. Ennek résztvevői a következő kerületi intézményeket képviselték: Főépítési Iroda, Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály, Egyesített Szociális Intézmény, Egyesített Bölcsődék, Rákospalotai Összevont Óvoda, Hétszínvirág Összevont Óvoda, Újpalotai Összevont Óvoda. A megbeszélés célja volt a veszélyeztetett terület helyzetének feltárása, a feltárt problémák intézményhálózatra gyakorolt hatásának értelmezése, valamint problémaorientált megoldási javaslatok kidolgozása. A megbeszélésen feltárásra került olyan terület is a kerületben, ahol a koncentráció és fokozódó szociális problémák kihívást jelentenek az önkormányzati intézmények számára.

A szegregációval veszélyeztetett általános helyzetelemzése

A KSH által alkalmazott módszertan alapján a 2011. évi népszámlálási adatokon alapulva egy szegregációval veszélyeztetett terület került kijelölésre a XV. kerületben. (4. ábra) A veszélyeztetett területen a szegregációs mutató értéke 20% feletti, de 25% alatti. A KSH módszertan alapján nincs szegregátum a kerületben, tehát olyan terület, ahol a szegregációs mutató értéke 25% felett lenne.

A veszélyeztetett terület határai: Székely Elek utca – Acsa utca – Tarpai tér – Alag utca.

A veszélyeztetett terület a 2016. évi ITS-ben megjelent, de meghatározása akkor és most is a 2011. évi népszámlálási adatok alapján történt. Az ezt megelőző IVS-ben nem jelent meg veszélyeztetett területként. (Forrás: IVS 2008)

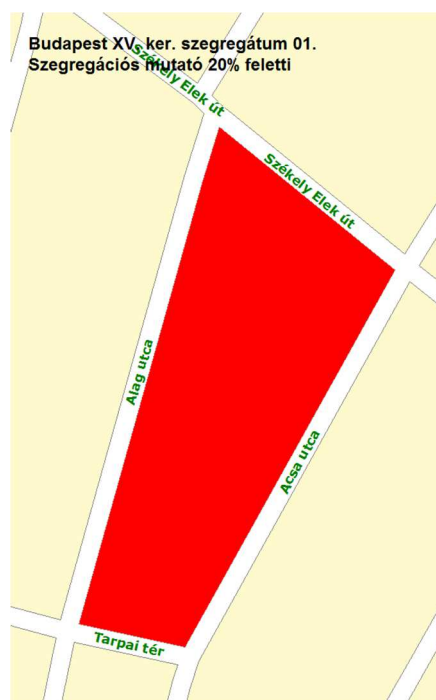
A szegregációval veszélyeztetett terület kis kiterjedésű, kis népességszámmal: összesen 26 lakásban 52 fő él ebben a lakótömbben (2011). (4. ábra) A KSH adatszolgáltatása alapján megállapítható, hogy az itt élők társadalmi-gazdasági helyzete kismértékben elmarad a kerületi átlagoktól, azonban halmozottan hátrányos helyzet nem definiálható. A fiatalok és az aktív korúak aránya kissé a kerületi átlag alatt van, míg az időskorúak aránya öt százalékponttal magasabb annál. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya kétszer több, mint a kerületi átlag, míg az itt élő felsőfokú végzettségűek aránya fele a kerületi átlagnak. Az alacsony iskolai végzettség leginkább a munkaerő-piaci helyzetet befolyásolja: aki csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik, azok között többen vannak, akik rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkeznek. Az alacsonyabb iskolai végzettség hatással van arra is, hogy az itt élők között többen vannak, akik a statisztikai adatok alapján alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokhoz tartoznak, vagy gazdaságilag nem aktív. Azonban az alacsonyabb iskolai végzettség nem jár együtt magasabb munkanélküliséggel, hisz a veszélyeztetett területen a munkanélküliségi ráta a kerületi átlag felét sem éri el.

A veszélyeztetett terület lakásállománya összesen 26 ingatlanból áll: ezek 9%-a egyszobás, 7,7%-alacsony komfortfokozatú.

Mutató megnevezése	Budapest XV. kerület összesen*	1. veszélyeztetett terület (Székely E. u. - Acsa u. - Tarpai tér - Alag u.)
Lakónépesség száma	79645	52
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	12,4	11,5
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,0	57,7
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	25,7	30,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	10,2	20,0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	21,4	11,6
Lakásállomány (db)	37158	26
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	3,2	7,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	32,6	40,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	5,9	20,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	63,0	55,6
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,5	29,2
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	75684	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	26,8	38,1
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	50,0	57,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	11,8	4,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	7,1	0,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,5	8,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,4	8,7

* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (83 fő) adatait.

4. ábra XV. kerület veszélyeztetett terület áttekintő (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás.

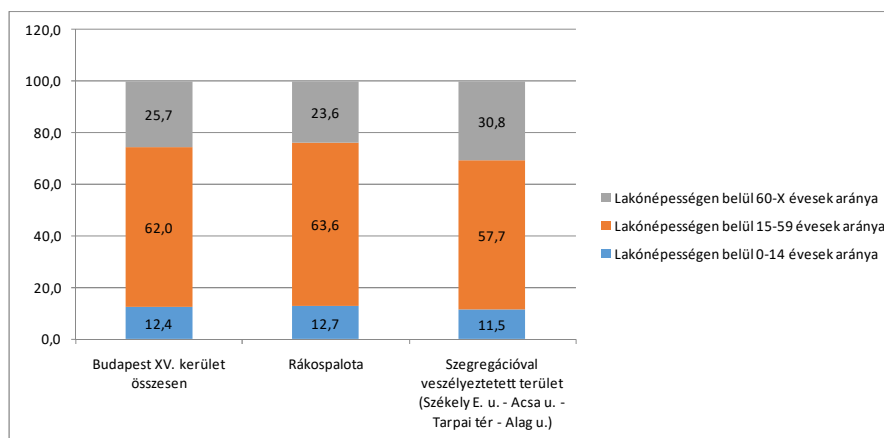
A szegregációval veszélyeztetett terület részletes helyzetelemzése

A KSH 2011. évi népszámlálási adatai alapján 52 fő él a szegregációval veszélyeztetett területen, ahol összesen 26 lakóingatlan található. Nincs a területen önkormányzati tulajdonú lakóingatlan, minden ház magántulajdonban van. A családi házakból álló lakótömbben jó állapotú lakóingatlanok találhatóak meg, közülük több felújított. A lakótömb rendezett lakókörnyezetben helyezkedik el.

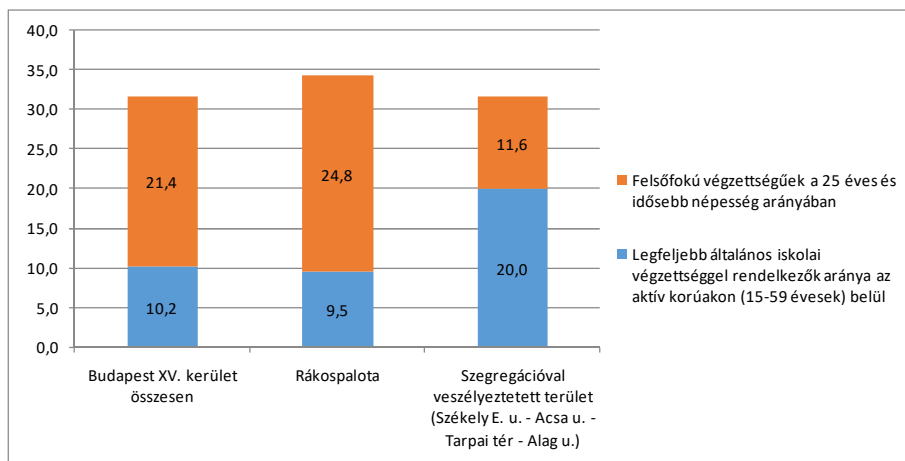
Demográfiai és szociális helyzet

A veszélyeztetett területen a fiatalok és az aktív korúak aránya elmarad Rákospalota és a XV. kerület átlagától, míg az időskorúak aránya több százalékponttal meghaladja azt. (6. ábra) Az itt élő 60 év feletti népesség aránya közel háromszorosa a 14 év alatti népesség arányának. A népesség korösszetétele alapján tehát a veszélyeztetett területre leginkább az előregedés demográfiai folyamata jellemző. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a veszélyeztetett területen 20%, ami közel a duplája a Rákospalotán és a kerület egészében tapasztaltaknak. (7. ábr) Ugyanakkor a felsőfokú végzettségűek helyi aránya (11,6%) csaknem a fele a kerületrész és a XV. kerület átlagának. A szegregációval veszélyeztetett területre az iskolai végzettség alapján leginkább az alacsonyabb iskolai végzettség érvényes: ráadásul arányuk majdnem kétszeresen meghaladja az itt élő felsőfokú végzettségűek arányát. A veszélyeztetett terület lakónépességének iskolai végzettsége befolyásolja a munkaerő-piaci helyzetet is. (6. és 7. táblázat) Kevesebb a foglalkoztatott, mint Rákospalotán vagy a kerületben, és közülük jóval többen tartoznak alacsony presztízsű foglalkoztatási csoporthoz, mint a kerületrészben és a kerületben élő foglalkoztatottak. A munkaerő-piaci pozícióban tapasztalt relatív hátrány azonban nem jár együtt számottevő munkanélküliséggel a területen. Ugyanis a veszélyeztetett területen a munkanélküliségi arány 4,5% volt 2011-ben, ami jóval a rákospalotai (10,7%) és a kerületi

(11,8%) átlag alatt volt. A veszélyeztetett területen a háztartások mintegy egyharmada foglalkoztatott nélküli, de ennél néhány százalékponttal magasabb a kerületi és a rákospalotai átlag. (8. ábra)

5. ábra A veszélyeztetett terület, az ahhoz tartozó kerületrész (Rákospalota) és a XV. kerület lakónépessége korcsoportos összetétele (%) (2011) Forrás: KSH adatszolgáltatás.

6. ábra A veszélyeztetett terület, az ahhoz tartozó kerületrész (Rákospalota) és a XV. kerület lakónépességének iskolai végzettsége (%) (2011) Forrás: KSH adatszolgáltatás.

Mutató megnevezése	Budapest XV. kerület összesen	Rákospalota	Veszélyeztetett terület
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	63,0	63,5	55,6
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	26,8	25,2	38,1

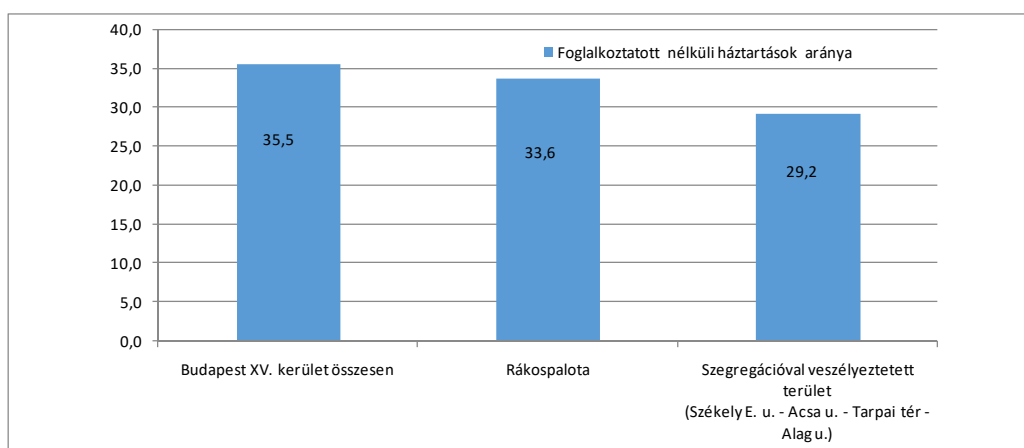
4. táblázat Foglalkoztatottsági mutatók a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó kerületrészben (Rákospalota) és a XV. kerületben (%) (2011)

Forrás: KSH adatszolgáltatás.

Mutató megnevezése	Budapest XV. kerület összesen	Rákospalota	Veszélyeztetett terület
--------------------	-------------------------------	-------------	-------------------------

Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	11,8	10,7	4,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	7,1	6,6	0,0

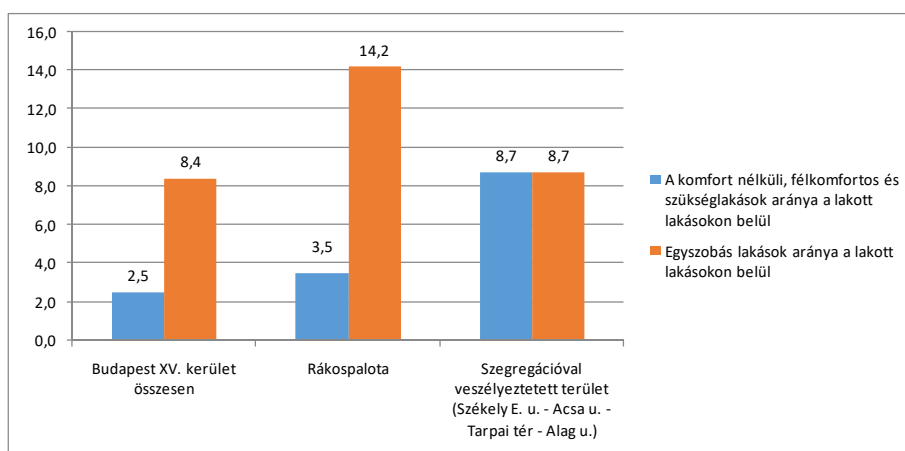
5. táblázat Munkanélküliségi arány a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó kerületrészben (Rákospalota) és a XV. kerületben (%) (2011) Forrás: KSH adatszolgáltatás.

7. ábra Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó kerületrészben (Rákospalota) és a XV. kerületben (%) (2011) Forrás: KSH adatszolgáltatás.

Lakáskörülmények és infrastrukturális feltételek

A statisztikai adatok alapján a XV. kerület veszélyeztetett területén a lakások (26 db) kb. 9%-a rossz állapotú, amelyek 100%-ban egyszobás lakóingatlanok. (9. ábra) Ez részben kedvezőtlenebb a lakáshelyzetre utal, mint ami általában a kerületben és Rákospalotán tapasztalható.

8. ábra A lakások komfortfokozat szerinti mutatói a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó kerületrészben (Rákospalota) és a XV. kerületben (2011) (%) Forrás: KSH adatszolgáltatás

A 2019. évi önkormányzati támogatások száma alapján nem bizonyított a veszélyeztetett területen élők hátrányos helyzete. (8. táblázat) A lakótömbben csak 1 háztartás részesült lakásfenntartási támogatásban. Rendkívüli támogatást 11 fő kapott az itt élő 52 főből. A területen nem él közfoglalkoztatott, illetve nincs olyan család, amely rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült volna 2019-ben.

Segélyezési forma	Veszélyeztetett terület Lakások száma**: 26 db
LFT-ben* részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	1 háztartás (3,8%)
Rendkívüli települési támogatásban részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	11 fő (21%)
Közfoglalkoztatottak száma	0
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	0

6. táblázat Segélyezési adatok a veszélyeztetett területen a XV. kerületben (2019) Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás.

* LFT – Lakásfenntartási Támogatás, amibe beletartozik a normatív, helyi és adósságkezelési LFT egyaránt.

** Lakások száma – A KSH 2011. évi népszámlálási adatainak megfelelően.

Infrastrukturális ellátottság

Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján a veszélyeztetett területen van vezetékes víz, áram, szennyvíz-csatorna, közvilágítás, és gázszolgáltatás. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

Egészségre káros környezeti tényezők

A veszélyeztetett területen burkoltak a közlekedési utak. A közterületen nincs illegális hulladék-lerakó. A kommunális hulladék elszállítása szervezett, minden háznak saját hulladékgyűjtő kukája van.

Köszolgáltatások elérhetősége

A veszélyeztetett terület Rákospalota-Kertvárosban található. Ez a rész kismértékben távolabb található Rákospalota központjától, tömegközlekedéssel kb. 15 perc távolságra. A terület közelében néhány perc gyalogútra van a buszmegálló, így azzal megközelíthetők az alapvető szolgáltatások és közszolgáltatások. A területtől pár perc gyaloglásra élelmiszerbolt található. A helyi tapasztalatok szerint az itt élők rendszeresen használnak személygépkocsit és/vagy kerékpárt a helyi közlekedésben.

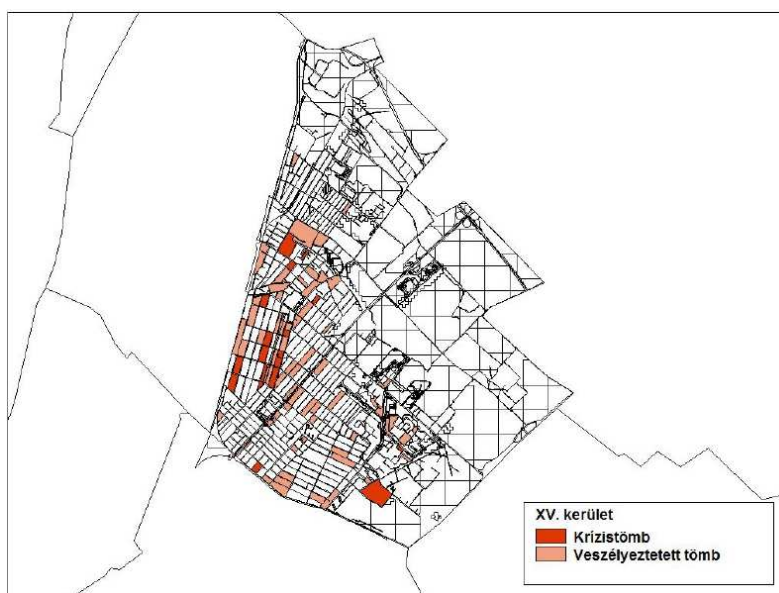
Összegzésként megállapítható, hogy a szegregációval veszélyeztetett terület reális veszélyeztetettségét nem támasztják alá a helyi tapasztalatok, nem tartozik a kerület hátrányos helyzetű részei közé. Az itt élő kerületi lakosok relatív kedvezőtlenebb társadalmi helyzete leginkább az alacsony iskolai végzettségre és az előregedésre vezethetők vissza a KSH adatok alapján, amely miatt a jövőben szükséges az itt élőkre nagyobb figyelmet fordítani a kerületi szociális és egészségügyi ellátásnak.

A XV. kerületben azonosított hátrányos helyzetű terület helyzetelemzése

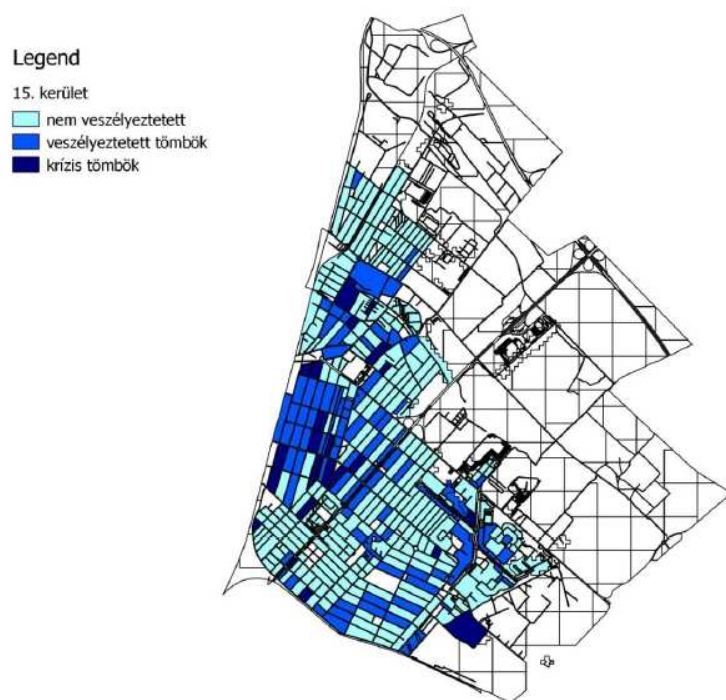
A KSH szegregátumok körülhatárolására vonatkozó számítási módszertana mellett léteznek más módszerek is a krízis- és veszélyeztetett tömbök lehatárolására. (10. ábra) (11. ábra) Budapest kerületeire elkészített „Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolása Budapesten” c. dokumentum (2014) alapján a XV. kerületben megkülönböztethető krízistömb (társadalmi és fizikai mutatók alapján hátrányos helyzetű) és veszélyeztetett tömb (társadalmi és fizikai mutatók alapján nem a leghátrányosabb helyzetű, de helyzetének további romlása várható), és ezek alkotta akcióterület (krízis-vagy veszélyeztetett tömbökből és az azokat körülvevő tömbökből az önkormányzat által kijelölt összefüggő terület).

A KSH 2011-es népszámlálása alapján a krízis- és veszélyeztetett tömbök körülhatárolásában vizsgált statisztikai mutatók a következők (*Forrás: Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolása Budapesten 2014*):

- legfeljebb 8 osztály végzettségűek aránya a 15-59 népességben,
- munkanélküliek aránya az aktívakon belül,
- felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya,
- túlszűfolt lakások aránya az összes lakáson belül,
- szubstandard lakások aránya az összes lakáson belül,
- önkormányzati bérlakások aránya az összes lakáson belül.

9. ábra A tömbök legrosszabb 10%-ának lehatárolásával kijelölt krízistömbök a XV. kerületben (2011) Forrás: Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolása Budapesten (2014)

10. ábra A tömbök legrosszabb 20%-ának lehatárolásával kijelölt krízistömbök a XV. kerületben (2011)

Forrás: Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolása Budapesten (2014)

A Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolása Budapesten (2014) c. dokumentum módszertana alapján a XV. kerületben jelentős számban vannak krízis- és

veszélyeztetett tömbök, amelyek a lakás- és népességszám arányában is számottevőek. (9. és 10. táblázat)

10%-os küszöb esetén a XV. kerület lakótömbjeinek 18%-a veszélyeztetett, valamint 6%-a krízistömb. Ezek az arányok meghaladják a budapesti átlagot mind a veszélyeztetett (15%), mind pedig a krízistömb (5%) esetében. Ennek megfelelően a XV. kerület lakásainak 14%-a veszélyeztetett tömbben, 3%-a krízistömbben található, amelyek közül a veszélyeztetett lakások aránya meghaladja a fővárosi átlagot (9%). A XV. kerület népességének 14%-a él veszélyeztetett, és 3%-a krízistömb területén.

	Tömbök száma				Lakásszám				Népességszám			
	nem krízis	veszélyeztetett	krízis	összesen	nem krízis	veszélyeztetett	krízis	összesen	nem krízis	veszélyeztetett	krízis	összesen
XV. kerület	332	81	25	438	28.536	4667	1019	34.222	65.826	11.230	2436	79.492
Buda-pest	9636	1726	588	11950	678.445	73.303	35.586	787.334	1.465.038	167.454	82.296	1.714.788

7. táblázat 10%-os küszöb esetén XV. kerületi esetszámok Forrás: Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolása Budapesten (2014)

20%-os küszöb esetén a XV. kerület lakótömbjeinek 24%-a veszélyeztetett, valamint 7%-a krízistömb. Ezek az arányok jelentősen meghaladják a budapesti átlagot mind a veszélyeztetett (14%), mind pedig a krízistömb (4%) esetében. Ennek megfelelően a XV. kerület lakásainak 29%-a veszélyeztetett tömbben, 4%-a krízistömbben található, amelyek közül a veszélyeztetett lakások aránya meghaladja a fővárosi átlagot (15%). A XV. kerület népességének 29%-a él veszélyeztetett, és 4%-a krízistömb területén.

	Tömbök száma				Lakásszám				Népességszám			
	nem krízis	veszélyeztetett	krízis	összesen	nem krízis	veszélyeztetett	krízis	összesen	nem krízis	veszélyeztetett	krízis	összesen
XV. kerület	340	76	22	438	29.023	3892	1.307	34.222	66.709	9595	3.186	79.492
Budapest	10.009	1431	510	11.950	683.005	64.663	39.666	787.334	1.477.563	147.986	89.239	1.714.788

8. táblázat 20%-os küszöb esetén XV. kerületi esetszámok Forrás: Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolása Budapesten (2014)

A XV. kerületi Önkormányzat egyrészt a Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolása Budapesten (2014) c. dokumentum eredményei, másrészt saját tapasztalatai alapján döntött arról, hogy Rákospalotán koncentráltan megjelenő krízis- és

veszélyeztetett tömbök területi elhelyezkedése alapján akcióterületet jelöl ki a 2016. évi IVS-ben és ASZT-ben. (12. ábra) Ennek határai a következők voltak: Kerülethatár — Tóth István u. – Patyolat u. – Wysocki u. – Rákos út — Dugonics u. – Klapka György u. – Arany János u. – Baksay Sándor utca – Tompa Mihály utca – Csákberény utca – Szentmihályi út - Illyés Gyula u. – Deák u. – Fő út

Ez az akcióterület több, mint 4.000 lakásból áll, és több, mint 8.000 ember él itt. Az akcióterületen koncentráltan vannak jelen krízis- és veszélyeztetett tömbök, valamint a területen jelenlévő társadalmi problémák elsősorban szociális jellegűek, amelyek szociális jellegű beavatkozásokat (pl. szociális városrehabilitáció) igényelnek.

11. ábra A krízis- és veszélyeztetett tömbök alkotta akcióterület a XV. kerületben (2016) Forrás: IVS 2016, ASZT 2016.

Az akcióterületen él a XV. kerületi lakosság 10,5%-a, vagyis összesen 8.391 fő. (13. ábra) A helyi lakosság korösszetételében 66%-ot az aktív korúak, 14%-ot a fiatalok, és 19%-ot az idősek tesznek ki. A 14 év alattiak és a 15-59 év közöttiek aránya kismértékben meghaladja a kerületi átlagokat, míg a 60 év felettiek aránya 6 százalékponttal elmarad attól. Ennek következménye, hogy viszonylag fiatalos az akcióterület összetétele, de ennek ellenére a fiatalok arányát meghaladja az idősek aránya, vagyis az idősödés folyamata itt is releváns demográfiai jelenség. (Forrás: ASZT 2016)

Budapest XV. kerület ezzel az akcióterülettel sikeresen pályázott a „VEKOP-6.2.1-15 A leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten” c. pályázati kiírásra, de végül a támogatási szerződés közös megegyezéssel megszűnt. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

A XV. kerület Önkormányzatának és közintézményeinek tapasztalatai felhívták a figyelmet a Bocskai u., Bethlen G. u., Eötvös u., Palánk u., Szerencs u., Radda Barnen u. által határolt területre a XV. kerületben, amely a korábbi akcióterület része volt. (Forrás: ASZT-megbeszélés 2020. november 10.) Ez a terület egyre inkább elkülönül a kerülettől, és fokozódó kihívások tapasztalhatók helyi szinten. Az itt lakókra általános igaz az alacsony iskolai végzettség és az igen kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzet. Ez itt található lakóépületek az előrehaladott állapotromlás miatt lebontásra várnak, már nem lehet műszakilag felújítani őket. Az elbeszélések alapján azonosított területen koncentrálódó szociális problémák egyértelműen megjelennek a helyi bölcsődében, óvodában, általános iskolában és a szociális intézményekben. A területen sok az önkormányzati és a szociális bérlakás. Ugyan ez a terület hivatalosan nem lett veszélyeztetett területnek vagy szegregátumnak kijelölve 2011-ben a KSH adatai alapján, mégis a helyi szinten megjelenő problémák a jövőben fokozott figyelmet kell fordítani az itt élő lakosság életkörülményeinek fenntartására. A megoldandó kihívások és problémák komplexitása miatt szükség van a foglalkoztatási és az oktatási integráció minél hatékonyabb megvalósítására ezen a területen. Míg az előbbi egyik lehetséges eszköze a közfoglalkoztatás kiterjesztése, addig az utóbbi a felnőttképzés révén segítheti munkaerő-piaci (re)integrációt. Mindezek mellett a következő beavatkozások támogatják a megnevezett terület hosszú távú megújulását:

- Épített környezet fizikai megújítása.
- Meglévő közterületek fenntarthatóvá és biztonságosabbá tétele, zöldterületek minőségének és mennyiségének javítása.
- A meglévő család- és gyermekjóléti szolgáltatások kiterjesztése.
- A hátrányos helyzetű tanulók oktatási-nevelési integrációját segítheti egy tanoda létrehozása.
- Egészségfejlesztési programok működtetése.
- Meglévő közszolgáltatási rendszerek integrált, összehangolt működtetése.
- Közbiztonság javítása.

A 2016. évi Antiszegregációs Terv fontosabb megállapításai

Budapest XV. kerület Antiszegregációs Terve a korábbi Integrált Településfejlesztési Stratégia (2016) részét képezte. Ez alapján a kerület életében először jelent meg a veszélyeztetett terület, amely akkor és jelenleg is a 2011. évi népszámlálási adatok alapján került kijelölésre. A 2016. évi Antiszegregációs Tervet megelőzően a XV. kerület Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS 2008) tartalmazta az aktuális ASZT-t: ennek felülvizsgálata 2009-ben, aktualizálása pedig 2012-ben történt meg. Ez a dokumentum a KSH módszertan alapján, a 2001. évi népszámlálási adatoknak megfelelően megállapította, hogy a kerületben nem található szegregátum vagy szegregációval veszélyeztetett terület. *(Forrás: IVS 2008)*

A KSH 2001-es népszámlálási adatokra támaszkodó szegregátumok, veszélyeztetett területek felülvizsgálata érdekében az Önkormányzat 2007-es adatok alapján megvizsgálta a kerületet, és az IVS 2009-es felülvizsgálata során a rendelkezésre álló legfrissebb adatokkal bővítette a helyzetelemzést. Ennek alapján több hátrányos helyzetű, rosszabb státusú terület került kijelölésre a kerületben *(Forrás: Antiszegregációs Terv 2009)*:

- 1. sz. terület – a Leánynevelő Intézet tömbje: Károlyi Sándor út – Pozsony utca – Szövőgyár utca – Énekes utca – Pisztráng utca – Anyácska utca
- 2. sz. terület – a volt Növényolajgyár menti sáv: Károlyi Sándor út – Anyácska utca – Pisztráng utca – Énekes utca - részben csak volt Horváth Mihály utca
- 3. sz. terület: Részben csak volt Horváth Mihály utca – Mogyoród útja – Régi Fóti út – Csobogós utca – Gubó utca által határolt terület
- 4. sz. terület – munkahelyi terület: Visonta utca – Kanizsai Dorottya utca – Székely Elek út – Harsányi Kálmán utca által határolt terület
- 5. sz. terület – lakótelep 6 családi házzal: Szántó föld utca – Csővár utca – Vághó Ferenc utca – Vácegres utca által határolt terület
- 6. sz. terület: Fő út – Vörösmarty utca – Hunyadi utca – Kazinczy utca által határolt terület
- 7. sz. terület: Régi Fóti út – Cserba Elemér utca – Toldi sor – (90249) hrsz. közterület által határolt terület
- 8. sz. terület: Dobó utca – Oroszlán utca – Rádda Barnen utca – Palánk utca által határolt terület
- 9. sz. terület: Vécsey Károly utca – Rákosmező utca – Fazekas sor – Cserba Elemér utca által határolt terület
- 10. sz. terület: Tóth István utca – Pézsma utca – Taksony sor – Őrhely utca által határolt terület
- 11. sz. terület: 3. sz. fő közlekedési út – Rekettye utca – Irány utca – Rákospalotai körvasút sor által határolt terület

Ezek közül a 4. számú terület egyik határa, a Székely Elek utca tartozik a KSH 2011. évi adatai alapján kijelölt szegregációval veszélyeztetett területhez, ami jellegét tekintve munkahelyi terület. Összességében megállapítható, hogy a XV. kerület 2008-as IVS Antiszegregációs Tervében nem szerepelt a szegregációval veszélyeztetett terület. Az Antiszegregációs Tervben foglalt intézkedések elsősorban a

11 db rosszabb státusú terület hátrányainak mérséklésére vonatkoztak, értékelésük alapja elsődlegesen a kerület egészére vonatkozóan az esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások.

A 2016. évi Antiszegregációs Terv kiemelte, hogy a helyi tapasztalatok alapján nem tekinthető veszélyeztetett területnek a KSH által kijelölt terület. A helyi közintézményekben nem jelentkeznek szociális jellegű segélyezési kérelmek a veszélyeztetett területről. Az itt élő fiatalok esetében sem jelennek meg tanulási, magatartási és/vagy beilleszkedési problémák az bölcsődékben, óvodákban, iskolákban. A 2016-os ASZT egyeztetés végső megállapítása volt, hogy a körülhatárolt terület nem igényel speciális beavatkozást az Önkormányzat részéről. Ennek ellenére ahhoz, hogy a jövőben a terület veszélyeztetettsége teljesen felszámolható legyen, a kerületi közintézmények deklarálták, hogy külön figyelmet fognak fordítani a veszélyeztetett területen a megfelelő szociális jelzőrendszer működtetésére, az idősellátásra, az egészségi állapot javítására, és a helyi lakosok kerületi közösségbe való integrálására. (Forrás: ITS ASZT 2016)

A 2016. évi Antiszegregációs Tervben hozott intézkedések megvalósulásának értékelése

Budapest XV. kerület 2016. évi ITS Antiszegregációs Terve már foglalkozott a szegregációval veszélyeztetett területtel, hisz annak kijelölése a KSH által a 2011. évi népszámlálási adatokon alapult. A 2016-os ASZT sem kezelte valós veszélyeztetettként ezt a területet, mégis az Önkormányzat látókörében maradt, és az egyes közintézmények figyelemmel kísérték az itt zajló társadalmi folyamatokat az elmúlt években. Ennek és a jól működő helyi szociális jelzőrendszernek is köszönhetően a területen nem következett be romlás a lakosság életkörülményeiben, nem volt tapasztalható szociális probléma. A területen élők közül nagyon kevesen fordultak támogatásért az Önkormányzathoz 2019-ben, egyes segélyezési formákra egyáltalán nem is volt szükség (pl. rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény). A jól működő jelzőrendszer hátterében áll az, hogy a kerületben az egyes közintézmények és közszolgáltatások között eredményes az együttműködés, partnerségi hálózatban egymás feladatait kiegészítik. A kerületi bölcsődék, óvodák és általános iskolák kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek védelmére, és az oktatási integrációra. A család- és gyermekjóléti, illetve az idősellátás intézményi háttere is jelen van a XV. kerületben, az egészségügyi és a szociális szolgáltatások pedig gondoskodnak a rászorulókról. Az Egyesített Szociális Intézmény a kerületben a szociális ellátást teszi szervezettebbé, és javítja a hatékonyságot. Ha szükség van rá a veszélyeztetett területen, akkor a közcélú, közhasznú foglalkoztatás lehetőségei is rendelkezésre állnak. Az Önkormányzat számos helyi támogatást tud nyújtani, ha azokra az itt élőknek szüksége van. Mivel a veszélyeztetett területen nincs önkormányzati tulajdonú lakóingatlan, ezért ilyen jellegű támogatást nem tud nyújtani ezen a területen.

A 2016. évi ASZT-ben megfogalmazott beavatkozások közül az elmúlt években kevésbé volt hangsúlyos a veszélyeztetett területen élő népesség egészségi állapotának javítása (pl. célzott szűrésekkel), a helyi közösségfejlesztésben is maradtak kiaknázatlan lehetőségek, valamint az ifjúságvédelem feltételrendszere sincs kiszélesítve.

3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása)

A kerület egészében megvalósuló, esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program (HEP) elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára. A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) szól.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembevételével kell meghatározni.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programot a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra. A HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történik, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó önkormányzati, nemzeti önkormányzati, állami és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A korábbi HEP 2013-2018 közötti időszakra volt érvényes, a jelenleg aktuális HEP pedig 2019-2023 közötti időszakra szól.

A kerület egészében megvalósuló, esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások egyik nagy csoportja a szociális bérlakás program kialakítására vonatkozik. Cél 500 szociális bérlakást megtartani, a fennmaradó lakásokat pedig piaci áron vagy költségelven bérbe adni egy felülvizsgálat során. A felszabaduló forrásból lehetőség lenne a bérlakás-állomány minőségének jelentősebb javítására. (Forrás: Gazdasági Program 2019-2025)

A helyi esélyegyenlőséget a XV. kerület egészében megvalósító törekvés az Önkormányzat részéről, hogy a köztisztviselők jelzőrendszerén keresztül különös figyelmet fordít HEP célcsoportjain kívül az olyan veszélyeztetett csoportokra is, amelyek a megkülönböztetett figyelem nélkül is marginalizálódhatnak. Ezen kívül fontos feladat például a család-, nő- és gyermekvédelemmel, a környezet veszélyeztető tényezőivel kapcsolatos felvilágosító előadások szervezése. Szintén a kerület teljes lakossága számára

esélyegyenlőségi elven alapulva biztosítja az Önkormányzat az egészségmegőrzés lehetőségeit évi két egészségnap megtartásán keresztül. A munkanélküliség csökkentése és a munkaerő-piaci integráció miatt továbbra is kiemelt feladat a közfoglalkoztatás kerületi működtetése.

Összességében cél az Önkormányzat részéről a kerület egészében megvalósuló, esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások kapcsán a partnerségen alapuló intézkedések meghozatala, a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyeinek növelése, életminőségük javítása. (Forrás: HEP 2019-2023)

3.2 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

Tervezett beavatkozások a szegregációval veszélyeztetett területen

A szegregációval veszélyeztetett terület általános bemutatása és részletes helyzetelemzése, valamint a helyi szakemberek tapasztalatai nem támasztották alá a terület reális veszélyeztetettségét. Azonban mivel a terület a 2011. évi népszámlálási adatok előtt nem jelent meg a veszélyeztetett területek között a XV. kerületben, ezért célszerű a jövőben kiemelt figyelmet fordítani a területen élők társadalmi helyzetének alakulására, és így a terület státuszában esetlegesen bekövetkező rosszabbodás elkerülésére. A helyi esélyegyenlőség biztosításához meghatározott intézkedések figyelembevételével az alábbi javaslatok segíthetik a veszélyeztetett terület lakossága meglévő életkörülményeinek fenntartását:

1. Szociális jelzőrendszer további fenntartása: cél a helyi tapasztalatokon alapulva a meglévő jelzőrendszer további sikeres működtetése, és a helyi feltételek közötti fejlesztése, például az időskorú népesség ellátása érdekében.
2. Meglévő intézményi és szervezeti együttműködés további erősítése: cél az egészségügyi alap- és szakellátás, valamint a szociális alap- és szakosított ellátások egymásra épülésének, a partnerség elvének hangsúlyozása, és lehetőség szerint a civil szervezetek bevonása.
3. Egészségi állapot javítása: a prevencióra épülő egészségügyi alapellátás előtérbe helyezése, szűrővizsgálatok célzott kiterjesztése a veszélyeztetett területen élőkre, aktív időskor lehetőségeinek bővítése.
4. Folyamatos kapcsolattartás biztosítása: például Család- és Gyermejjóléti Központ, ifjúságvédelmi referens, szociális munkás, védőnő, háziorvos stb. segítségével. Ezek koordinálásában meghatározó szerepe van a kerületi ESZI-nek.
5. Helyi közösségfejlesztés: helyi kezdeményezések támogatása, civil társadalom erősítése, folyamatos tájékoztatás biztosítása a helyi sajtón keresztül, a helyi lakosok bevonása a kerület közösségi életébe. Mindezek egyúttal az identitástudat erősödéséhez is hozzájárulhatnak a veszélyeztetett területen és a kerület egészében.

Mindezek mellett szükség van a hatékony jelzőrendszer hosszú távú fenntartására az iskolai intézményekben, mert így a gyermekek esetleges veszélyeztetettsége kapcsán közvetlen információk nyerhetők a veszélyeztetett területen élők társadalmi státuszában bekövetkezett változásokról.

4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1 A stratégia külső összefüggései

A fejezetben bemutatásra kerül, hogy a kerület integrált településfejlesztési stratégiája milyen logikai, cél-folytonossági kapcsolatban áll a felettes területi és tervezési szintek időben átfedett fejlesztési dokumentumaival. A dokumentumvizsgálatok során az ITS stratégia céljainak megfeleltethetőségét vizsgáltuk az adott fejlesztési dokumentummal és a kapcsolódási pontok táblázatos bemutatást kaptak az átláthatóság biztosítása végett.

A fentiek alapján a következő fejlesztési szintek dokumentumainak vizsgálata történt meg:

Európai Unió

- Szakpolitikai célkitűzések (PO1-5)

Magyarország

- Partnerségi Megállapodás
- Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Budapest

- Budapest Területfejlesztési Koncepciója (BTFK)
- Fővárosi Területfejlesztési Program (2021-2027) FŐTEP
- Otthon Budapesten Program - Integrált Településfejlesztési Stratégia 2027

Az EU szakpolitikai célkitűzései (PO)

Az EU a 2021-27-es megvalósítási ciklusra 5 szakpolitikai célkitűzést határozott meg a CPR rendeletben¹ a regionális fejlesztési és kohéziós politikájáról.

- 1. szakpolitikai célkitűzés (PO1): Intelligensebb Európa az innovatív és intelligens gazdasági átalakítás előmozdítása révén
- 2. szakpolitikai célkitűzés (PO2): Zöldebb, karbonszegény Európa a tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításával
- 3. szakpolitikai célkitűzés (PO3): Jobban összekapcsolt Európa a mobilitás és a regionális IKT-konnektivitás fokozása révén
- 4. szakpolitikai célkitűzés (PO4): Szociálisabb Európa a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával

¹ COM (2018) 375 AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról, 4. cikk

- 5. szakpolitikai célkitűzés (PO5): A polgárokhoz közelebb álló Európa a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztésének elősegítése és helyi kezdeményezések révén

A célok azt mutatják, hogy a korábbi felzárkóztatási politika egyre inkább átfordul a versenyképesség erősítésébe.

Partnerségi Megállapodás

A 2021-2027-es uniós végrehajtási időszakra vonatkozó Partnerségi Megállapodás (PM) azonosítja Magyarország legfontosabb kihívásait és kitűzi a fő fejlesztési prioritásait. A PM rögzíti a Magyarországra érkező kohéziós források felhasználását, melyet a 2030-ig szóló jövőképre és annak eléréséhez rendelt 6 stratégiai célra alapozza. Magyarország 2030-ig szóló kiemelt célkitűzése a gazdasági és társadalmi versenyképesség növelése a területi egyenlőtlenségek csökkentése mellett.

A Partnerségi Megállapodás szerinti országos stratégiai célok:

- Kárpát-medencei régió nemzetközi versenyképességének növelése
- Gyors és kényelmes közlekedés, elérhetőség javítása az országban és a Kárpát-medencében
- Gyarapodó, egészséges és a munkaerőpiacon versenyképes népesség
- Vonzó vidéki életmód
- Energiafüggetlen Magyarország, tiszta és biztonságos környezet
- Csúcstechnológiájú, innovatív, magas hozzáadott értéket előállító Magyarország

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

A Partnerségi Megállapodás legfelső szintű célját az OFTK jövőképe alapozza meg: „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezetiállapottal.”

A Kerület integrált településfejlesztési stratégiájának stratégiai céljai, mint a Főváros egyik területi egységének szintjéről kapcsolódnak be az OFTK országosszintű átfogó célkitűzéseibe:

- Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
- Térségi potenciálokra alapozott fenntartható térszerkezet

Budapest Városfejlesztési Konceptiója 2030

Budapest Városfejlesztési Konceptiója, Budapest 2030 – hosszú távú városfejlesztési koncepció címmel készült el és a Fővárosi Közgyűlés 767/2013. (IV. 27.) számú határozattal fogadta el. Budapest tehát rendelkezik egy városfejlesztési koncepcióval, mely 2030-ig tekint előre és határozza meg a főváros

jövőképét. A koncepció hangsúlyozza az élıhetőség, a fenntarthatóság és a hatékonyság gyakorlati elveit, ami megfelel az okos (smart) városfejlesztés elvrendszerének. Az elmúlt években a rohamos fejlődés hatására felerősödtek a klímaváltozással járó negatív hatások, amelyek azonban a koncepcióhoz képest radikálisabb, gyorsabb és mélyebbre ható cselekvéseket igényelnek. Budapest Városfejlesztési Koncepciója meghatározza a főváros 2030-ra elérendő jövőképét: „Budapest élıhető, vonzó, egyedi karakterű főváros, az ország és a várostérség innovatív gazdasági és kulturális központjaként az európai városhálózat megbecsült tagja.”

Fővárosi Területfejlesztési Program (2021-2027) FŐTEP

A Fővárosi Területfejlesztési Program a 2021-2027 évi európai uniós tervezési és végrehajtási időszakra való felkészülés egyik alapidokumentuma. A Program hidat biztosít az uniós és a hazai fejlesztési források számára, hogy azok megfelelő módon hasznosulhassanak Budapest területén. A dokumentumot alkotó stratégia és operatív program céljaiban harmonizál az uniós szakpolitikai célokkal, illeszkedik az ország jövőképéhez és figyelembe véve korunk kihívásait, azokra reflektálva mutat fejlődési irányt az ország fővárosa számára.

A Fővárosi Területfejlesztési Program legmagasabb szintű, átfogó fejlesztési célja; az *Élıhető Budapestet Mindenkinék*. Ezt a főcélrt közvetlenül támogatják a stratégiai célok:

- NYITOTT BUDAPEST: Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.
- ZÖLD BUDAPEST: Élıhető és egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város.
- ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST: Elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása.

Otthon Budapesten Program - Integrált Településfejlesztési Stratégia 2027

Budapest Integrált Településfejlesztési Stratégiája összegzi azokat a célokat és beavatkozásokat, amelyeket a Fővárosi Önkormányzat saját hatáskörben kíván megvalósítani középtávon. Az ITS céljainak megvalósításában a 2021-2027 között elérhető kohéziós források, köztük a hazai operatív programokon keresztül érkező támogatások szerepe – a korona vírus járvány több évre becsült gazdasági, társadalmi és önkormányzati költségvetésre gyakorolt hatása miatt – különösen fontos.

A 2021-27-es ciklusra készülő ITS a főváros életminőségének javítását – és ezen keresztül a nagyvárosi és térségi szerepének erősítését, versenyképességének növelését – saját hatáskörében három stratégiai területen keresztül kívánja elmozdítani a FŐTEP-el azonos célok mentén:

- Nyitott Budapest;
- Zöld Budapest;
- Esélyteremtő Budapest.

Budapest Integrált Településfejlesztési Stratégiája akcióterületként nevesíti a kék-zöld hálózatot, melynek Városi patakok Programja érinti a kerületen belüli Szilas-patak szakaszt. A fővárosi fejlesztés a Zúgó-patak és Naplás-tó közötti szakasz természetvédelmi célú mederrendezését és vizes élıhőhely rehabilitációját jelenti. A kerületi ITS önálló akcióterületként határolja le a Szilas-patakot, hangsúlyozva a zöld fejlesztés fontosságát és a kapcsolódást a fővárosi célokhoz. A kerület H7 hálózatos projektjei között is nevesíti a fejlesztést a zöldinfrastruktúra fejlesztések között.

EU Szakpolitikai célkitűzései 2021-27	Budapest 15. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia stratégiai céljai														
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15
PO1: Intelligens Európa - az innováció, a digitalizálás, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása		x			x	x					x				
PO2: Zöldebb, karbonmentes Európa - tiszta energiaforrásokra való átállás, megújuló energiaforrások, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és tiszta üzemű városi közlekedés									x						
PO3: Jobban összekapcsolt Európa - közlekedési és digitális a klímapolitikai célokat is szem előtt tartó transzeurópai hálózatok															
PO4: Szociálisabb Európa - minőségi foglalkoztatás, oktatás, társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés	x									x				x	

Partnerségi Megállapodás szerinti országos stratégiai célok	Budapest 15. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia stratégiai céljai														
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15
Kárpát-medencei régió nemzetközi versenyképességének növelése		x			x	x	x				x				x
Gyors és kényelmes közlekedés, elérhetőség javítása az országban és a Kárpát-medencében											x				
Gyarapodó, egészséges és a munkaerőpiacon versenyképes népesség	x		x										x	x	
Energiafüggetlen Magyarország, tiszta és biztonságos környezet									x						
Csúcstechnológiájú, innovatív, magas hozzáadott értéket előállító Magyarország															
Vonzó vidéki életmód	a kerület esetében nem releváns														

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció (OFTK)	Budapest 15. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia stratégiai céljai														
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15
Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés					x										
Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	x	x	x	x		x			x				x	x	x
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme									x						
Térségi potenciálokra alapozott fenntartható térszerkezet								x	x						

Budapest Városfejlesztési Koncepciója 2030	Budapest 15. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia stratégiai céljai														
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15
Kezdeményező városfejlesztés					x										
Partnerség – a jövő közös tervezése a térségben és országosan															
Egységes Budapest	kerületi szinten nem releváns														
Budapest nemzetközi és európai szerepkörének erősítése															
Egészséges környezeti feltételek megteremtése														x	
Klímavédelem és hatékony energiafelhasználás									x						
Egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése			x	x							x				
A Dunával együtt élő város	kerületi szinten nem releváns														
Hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezet				x											
A barnamezős területek a város fejlesztési célterületei					x										
Intelligens mobilitás											x				
Tudás-, készség- és zöldalapú gazdaságfejlesztés															

Önfenntartó városgazdálkodási rendszer															
A kulturális sokszínűség megőrzése			x					x							
Humán szolgáltatások optimalizálása														x	
Igényekhez igazodó, lakásstruktúra megteremtése							x		x						
Befogadó, aktív társadalom			x	x						x		x	x		x

Fővárosi Területfejlesztési Program (2021-2027) FŐTEP Budapest 2027 Integrált Településfejlesztési Stratégia	Budapest 15. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia stratégiai céljai														
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15
Nyitott Budapest		x	x		x	x	x				x				
Zöld Budapest							x		x				x		
Esélyteremtő Budapest	x		x		x	x	x	x		x		x	x	x	x

4.2 A stratégia belső összefüggései

A stratégia belső összefüggéseinek vizsgálata a Kerületfejlesztési Konceptió és az Stratégia koherenciájának vizsgálatát jelenti. Ennek eszközei a Konceptióban kidolgozott jövőkép és az elérését szolgáló fejlesztési projektek, programok viszonyának bemutatása.

A 15. kerület jövőképe három területre osztható:

- társadalmi jövőkép
- gazdasági jövőkép
- környezeti és településszerkezeti jövőkép

Az összevetésekből világosan látszik, hogy a koncepcióban megfogalmazott jövőképi elemekhez a stratégia konkrét fejlesztési projekteket társít akcióterületi-, pontszerű-, hálózatos- és nem beruházási jellegű fejlesztések formájában. A koncepció és a stratégia koherens és konzekvens együttműködése megvalósul.

Társadalmi jövőkép elemei	A társadalmi jövőképet támogató ITS projektek
A beköltözések felélénkülésével a kerület korfája fiatalodik, a gyermekvállalás üteme növekszik és így hosszú távon a lakosságszám csökkenése mérséklődik.	AT1.2; AT1.3; AT1.4; AT1.5; AT3.1; AT5.2; AT5.3; H1.1; H1.2; H2.2; H3.1; H6.1; H7.1; H9.1; SP6;
A kerület gazdasági helyzetének javulása a kvalifikáltabb munkaerő beköltözését eredményezi.	AT2.1; AT3.3; P1; H4.1; SP3;
Az élhető és vonzó lakókörnyezet kialakításával a népességmegtartó erő növekszik, az itt élők és a jövőben beköltözők hosszabb távon helyben maradnak.	AT1.1; AT1.2; AT1.3; AT1.4; AT1.5; AT3.1; AT3.2; AT4.7; AT5.1; AT5.2; AT5.3; H1.1; H1.2; H1.4; H2.2; H3.1; H7.1; H8.1; H9.1; SP1-10
A társadalmi kohézió erősödik, a lakosok helyben megtalálják a szórakozás, a kulturális élet, a sport és a szabadidő-eltöltés sokszínű lehetőségeit.	AT2.1; AT2.4; AT2.3; AT3.1; AT3.2; AT4.5; AT5.1; AT5.2; AT5.3; P2; H1.3; H6.1; H7.1; SP1-10;
Az oktatási, egészségügyi, szociális és kulturális szolgáltatások színvonala növekszik.	H5.1; H6.1; SP4; SP5;
A gyermekek, az idősek, a rászoruló és a fogyatékkal élők ellátása magas színvonalon folyik.	AT4.1; AT4.2; AT4.3; AT4.4; AT4.6; H5.1; H2.1;
Javul a hátrányos helyzetűek felzárkózásának feltételrendszere, csökken a szegregációval veszélyeztetett terület kialakulásának esélye.	AT1.1; H5.1; SP4; SP9;

Gazdasági jövőkép elemei	A gazdasági jövőképet támogató ITS projektek
A kerület gazdaságának alapját a szolgáltatási és termelő ágazatok egyensúlya adja, amelyben jelen vannak a világ gazdaság élvonalába tartozó termelési láncokba integrált nagyvállalatok beszállítói és a helyi gazdaságnak a kerület működését megtartó, színvonalasan kiszolgáló cégei.	AT2.1; H1.2; H4.1;
Növekedési pályára álltak a kétezres évek elején – a kerületben elindult és a szomszédos fővárosi kerületekből beköltözött – induló mikro- és kisvállalkozások, amelyek megtalálták a kerületben a növekedésüket, kibontakozásukat segítő területet és támogató közeget.	AT2.1; P1; H1.1; H1.2; H3.1; H4.1;
A kerületben folyamatosan jelen vannak nagyfoglalkoztatók, amelyek olyan javakat állítanak elő, amelyek a termék-életciklus felszálló, vagy érett szakaszában vannak.	AT2.1; H4.1;
A kerület vállalkozásai sikeresen integrálódtak a digitalizálódó világ gazdaságba, sikeres követő stratégiát folytatnak az ipar 4.0 és az IOT területén.	H4.1;
A vállalati szolgáltatások köre a kerületen belül is teljeskörűen biztosított és stabilan szolgálja az itt működő vállalkozások tevékenységét.	AT2.1; H4.1;
Növekszik a településre betelepülő, tőkeerős, munkahelyteremtő vállalkozások száma.	AT2.1; H1.2; H3.1; H4.1;
A lakosság körében terjed az önfoglalkoztatás, új, kreatív gazdasági tevékenységek végzésében a kerület gazdasági szerkezete átalakul, korszerűsödik.	AT2.1;
A kiskereskedelmi és a lakossági szolgáltató szféra minőségében és területi lefedettségében is teljeskörűen kiszolgálja a kerületben élőket.	AT2.1; AT4.7;
Kialakultak a kerület jó közlekedési adottságokkal rendelkező külső részein a city logisztika egész fővárost ellátó központjai, amelyek megbízhatóan szolgálják ki az átalakuló lakossági fogyasztási szokásokat.	AT2.1; H1.1; H1.2; H4.1;
A kerület fejlesztése az önkormányzat érdekei és céljai alapján, átgondoltan és rendszerelvűen történik, a környező településekkel együttműködésben, a beruházók igényeinek és az aktuális pályázati lehetőségek figyelembevételével.	SP10; P1; H4.1;
A meglévő gazdasági területek működését, új gazdasági funkciók megtelepedését segítő belső és kerületközi közlekedési kapcsolatok biztosítása révén a kerület északi részén a Dunakeszi út, Felsőkerületi út, Késmárk út menti gazdasági fejlesztési területek ütemezetten, megfelelő zöldfelületi biztosítottsággal, korszerű gazdasági funkciókkal települnek be.	H1.1; H1.2; H4.1;
A kerület villamos- és hőenergia-termelésében jelentős szerepet játszanak a megújuló erőforrások.	H2.2; H8.1

Környezeti és településszerkezeti jövőkép elemei	A környezeti és településszerkezeti jövőképet támogató ITS projektek
A település szerkezetét élhető kisvárosias városrész- egységek alkotják, amelyben az alapszolgáltatások gyaloglási, vagy kerékpározási távolságon belül elérhetőek.	AT3.1; AT3.2; H1.3; H1.4; H3.1;
A közösségi közlekedés rendszere minden városrészben minőségi és versenyképes alternatívát kínál az egyéni közlekedéssel szemben.	H1.2
A kerület közlekedési rendszere a lakossági igényeket figyelembe véve korszerűsödik. Az agglomeráció irányából érkező gépjárműforgalom csökkenése a közösségi közlekedési ágak fejlesztésével együtt megindul, javul a kerület élhetősége és környezeti minősége.	H1.1; H1.3;
Rákospalota kerületközpont funkcióbővítő rekonstrukciója, Újpalota alközponti funkcióbővítő megújítása, Pestújhely lokális központi funkcióbővítő rekonstrukciója, Pólus térség vegyes városközponti funkciókkal való bővítése megtörténik.	AT2.1; AT2.4; AT2.3; AT1.4; AT4.1; AT4.2; AT4.3; AT4.4; AT4.5; AT4.6; AT4.7; AT4.8; AT4.9; H2.1;
A kerület és a szomszédos kerületek közötti átjárhatóság minőségi és mennyiségi javulása, a vasút menti „peremterületek” funkcióbővítése megvalósul.	H1.2
A kerület fő közlekedési tengelyei mentén, melyek jelentős forgalmat bonyolítanak (Rákos út, Fő út, Illyés Gyula u., Szentmihályi u., Károly Sándor út, Nyírpalota-Zsókavár u.) a közlekedés terhelése csökken, intézményi, kereskedelmi és szolgáltató funkciók erősödnek meg.	H1.1
A kerület több pontján a kisvárosias jellegű beépített területeken a karakterőrző rehabilitáció folyamatos, karakterőrző megújítás a MÁV lakótelepen megvalósul.	AT3.1; AT3.2; AT3.3
A lakódomináns fejlesztések - Parkváros intézményi funkciókkal vegyes intenzív, Palota újfalu zöldmezős, volt növényolajgyár területén intenzív lakódomináns fejlesztése megvalósul a környezeti károk felszámolása mellett.	H3.1
A rekreációs zöldfelületek és erdőterületek nagysága növekszik, a közparkok, közkertek fejlesztése, korszerűsítése folyamatos.	AT3.1; AT4.8; H7.1; SP7
A Szilas-patak komplex (rekreációs célú, és egyben természetközeli szempontú) revitalizációja megtörténik.	AT5.1, AT 5.2, AT5.3; H7.1

A kerület a szomszédos kerületekkel és településekkel hivatáscélú és szabadidős tevékenységet is kiszolgáló kerékpárúthálózatot alkot.	AT5.1; H1.3
A megújuló energiaforrások felhasználásának aránya növekszik	AT4.1; AT4.2; AT4.3; AT4.4; AT4.6; H2.1; H2.2;
Szemléletformáló intézkedések segítségével javul a települési környezet minősége	SP6; SP7;
Szegregációval veszélyeztetett terület állapota javul szemléletformálással és az itt élők lakókörnyezetének fejlesztésével	AT1.1; H9.1; SP1; SP4; SP6; SP9

5 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A kerületi integrált területfejlesztési stratégiában foglalt célok teljesülését és az azokat megvalósítani szándékozó fejlesztési projektek végrehajtását külső és belső kockázatok nehezíthetik. A belső kockázatok az önkormányzat, mint végrehajtó szervezeten belül jelentkeznek és kezelésükre irányuló megoldások viszonylag világosan láthatóak. A külső kockázatok (veszélyek) már az önkormányzati szint felett állnak, ráhatásunk kevésbé van, de a hatásaik bizonyos mértékben tompíthatók.

A kockázatokat a két fő szempont (külső, belső) mentén a stratégia megvalósíthatóságára gyakorolt hatásuknak megfelelően három kategóriába sorolva mutatják be az alábbi táblázatok.

5.1 Belső kockázatok

Az önkormányzaton belül erősíteni szükséges a pályázatok figyelését, kezelését, végrehajtását végző szervezeti egységet. Megnyíló európai uniós források esetén javasolt egy önálló pályázati iroda felállítása, mely teljeskörűen el tudja látni a pályázati források kerületbe történő lehívását legyen szó uniós, hazai vagy egyéb nemzetközi pályázati alapokról. A pályázati irodának rendelkezni kell olyan humánkapacitással, mely kizárólag ezzel a feladattal foglalkozik, napi szinten tisztában van a pályázati lehetőségekkel és a pályázatok elkészítéséhez rugalmasan igénybe tudja venni a belső és külső szakértői hálózatot.

A másik lényeges feladat a megvalósítás előtt álló belső kockázatok kezelésében, hogy működtetni kell az önkormányzaton belül a monitoring rendszert. Ennek segítségével az önkormányzat folyamatosan informálódni tud a stratégiát megvalósító projektek előrehaladásáról, az elérni kívánt célindikátorok teljesülésének állásáról és ezáltal még időben be tud avatkozni a folyamatokba. A monitoring rendszer működtetése a sikeresség kulcsa és fontos kommunikációs eszköz a vezetőség kezében.

A jelenlegi állapothoz képest nyitni kell a nemzetközi pályázati források irányába is és proaktívan részt venni partnerkeresésben, konzorciumépítésben a fejlesztések érdekében.

A bizonytalan helyzetek tisztázása végett szükséges a Fővárosi Önkormányzattal egyeztetni a kerületben megvalósítandó fejlesztéseket, rögzíteni azokat, melyeket a Főváros meg kíván valósítani saját keretein belül, illetve amelyeket a kerülettel és/vagy egyéb partnerekkel közösen.

A kerülethatárokon átnyúló fejlesztések esetében projektpartnerségeket kell kötni a szomszédos kerületekkel a szakmai alapok mentén.

5.2 Külső kockázatok

Kockázat megnevezése	Bekövetkezés valószínűsége	Várható hatás	Megoldási javaslatok
Klímaváltozás fokozódó negatív környezeti hatásai	nagy	Hőség napok fokozódása és kiterjedt hősziget hatás a kerület számos területén	Zöldfelületek kiterjedtségének növelése (parkok, fasorok, zöldfalak, zöldtetők) Klímatudatos építészeti megoldások alkalmazásának tudatos támogatása (árkádok, árnyékolók, csapadékvíz helyben tartása stb.)
Az orosz-ukrán háború nyomán kialakult energiaválság és elszabadult energiaárak	nagy	A kerületi fejlesztési források egy része átcsoportosításra kerül a fenntartási (rezsi) költségekbe, ami kihat a stratégiában foglalt fejlesztések mennyiségére és minőségére.	A kerületben fokozni szükséges a megújuló energiák hasznosítását az önkormányzati intézmények esetében.
A beruházások pénzügyi tervezhetősége az árak gyors változása miatt csak rövid távra lehetséges.	nagy	Fejlesztések menet közbeni leállása vagy minőségben történő változása következik be.	A gyorsan indítható, részletesen kidolgozott és engedélyes tervekkel rendelkező beruházásokat érdemes előnyben részesíteni. Kivitelezőkkel szigorú, kötbéres szerződések megkötése. Fel kell építeni és működtetni kell az önkormányzati monitoring rendszert.
Bizonytalan az uniós fejlesztési források rendelkezésre állása időben és mennyiségileg is.	közepes	A tervezett kerületi pályázatos projekteknek csak töredéke jut támogatási forrásokhoz.	A TOP Plusz Budapestre jutó forrásain kívül további nemzetközi pályázati lehetőségekkel is érdemes számolni, mint pl. LIFE, Horizon, URBACT, UIA.

Az uniós források esetében a Budapestre jutó források korlátozottak, ez komoly versenyhelyzetet teremt a többi kerülettel, de a Fővárosi Önkormányzattal is.	nagy	A tervezett kerületi pályázatos projekteknek csak töredéke jut támogatási forrásokhoz.	A TOP Plusz Budapestre jutó forrásain kívül további nemzetközi pályázati lehetőségekkel is érdemes számolni, mint pl. LIFE, Horizon, URBACT, UIA. Konzorciumvezetőként, projektgazdaként érdemes vezető szerepet vállalni ezekben a pályázati kiírásokban. Mindehhez az kell, hogy az önkormányzat naprakész információkkal rendelkezzen az elnyerhető támogatási forrásokról, alakítson ki partnerségeket, legyen saját pályázati irodája. Folyamatos egyeztetés szükséges a Fővárosi Önkormányzattal a 15. kerület területét érintő fejlesztési szándékokról.
A magán kézben lévő lakó- és egyéb ingatlanfejlesztési, valamint gazdaságfejlesztési projektek végrehajtása megtorpan az építőanyagárak, az energiahordozók árának és az infláció mértékének növekedése következtében.	nagy	A stratégia szempontjából lényeges magán fejlesztések elmaradása a rájuk épülő önkormányzati fejlesztésekre is negatív hatással lehet.	Folyamatos partneri kapcsolattartás szükséges a magánbefektetők képviselőivel és rendszeresen egyeztetni szükséges a két vagy több fél általi fejlesztésekről.

6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A 15 kerület Önkormányzata a stratégiában lefektetett céljainak elérésének érdekében számos, nem beruházási jellegű tevékenységet végez jelenleg is és az elkövetkezendő időszakban is folytatja ezt a gyakorlatát. A nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek egyenrangúak a beruházási tevékenységekkel. A nem beruházási tevékenységek a beruházási tevékenységek megvalósításának kereteit adják meg, melyek nélkül nem lehetne érdemben tervezett fejlesztési előrehaladást elérni a kerületben.

A nem beruházási jellegű tevékenységek a következők:

- szabályozási tevékenységek, eszközök
- Településfejlesztési Megállapodás/Településrendezési Szerződés
- pályázati tevékenység az önkormányzati beruházások forrásának biztosításához
- gazdasági partnerség
- projektársaság
- projektfejlesztő társaság
- városmarketing és arculatépítés
- közszolgáltatások

6.1.1 Szabályozási tevékenységek, eszközök

Az önkormányzat törvényi kötelezettségként megjelenő szabályozási tevékenységének egyik területe az építésügyi szabályozás. A településrendezési eszközök, mint szabályozó eszközök meghatározzák azt a fizikai környezetet, melybe a kerület területén történő fejlesztések elhelyezésre kerülnek. A rendezési tervnek, a településfejlesztési koncepció céljainak és a kerület integrált településfejlesztési stratégiájában szereplő fejlesztéseknek egymással összhangban kell lenniük oly módon, hogy

- a szabályozási eszközök adjanak keretet az önkormányzati és a magán fejlesztések megvalósulásához,
- a gazdaságfejlesztés, a lakóterületfejlesztés, az infrastruktúrák fejlesztése, a környezet- és klímavédelmi célok, valamint a természeti környezet és a települési zöldfelületek ne kerüljenek konfliktusba egymással, a minőségi lakókörnyezet és a zöldterületek megőrzése, az infrastruktúra korszerűsítése településrendezési oldalról biztosított legyen.
- és mindez összhangban legyen a kerület demográfiai helyzetével, az önkormányzat gazdasági, társadalmi és környezeti céljaival.

6.1.2 Településfejlesztési Megállapodás/Településrendezési Szerződés

A településrendezési szerződés lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a kerület területén zajlik le, a beruházó és a kerületi önkormányzat között olyan szerződés kössön, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír. Ezt az eszközt az önkormányzat jelenleg is számos esetben alkalmazza, mikor magánfejlesztéseket oly módon engedélyez, hogy azoknak a közösség (lakók, közlekedők) számára is fontos elemek megvalósítására kötelezi.

A településrendezési szerződés fogalmát 1997. évi LXXVIII. törvényt (Építési törvény vagy Étv.) módosító 2006. évi I. törvény vezette be. A jogintézmény 2006. május 1-től alkalmazható. Közvetlen előzménye az ún. hatósági szerződés volt. Ezt a hatósági eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól. szóló 2004. évi CXL. törvény vezetett be azzal a jogalkotói szándékkal, hogy megteremtse a hatósági eljárásokban az ügyfél és a hatósági alá-, és fölérendeltségi kapcsolat helyett egy mellérendeltségen alapuló, polgári jogi jogviszonyokhoz hasonló ügyvitel lehetőségét.

A településrendezési szerződés lényege, hogy az önkormányzatok szabályozási tevékenységében a magántőke olyan módon vállal részt, hogy a településrendezés közhatalmi, önkormányzati feladatait részben a beruházni, fejleszteni szándékozó befektetők végzik el az Építési törvényben foglalt feltételek szerint. Ilyen módon az egyébként az önkormányzatokat – és egyébként az önkormányzati költségvetést – terhelő településrendezési feladatok előkészítését nem az önkormányzat, hanem az egyes érdekelt résztvevők végzik el.

A hatósági szerződésektől abban különbözik a településrendezési szerződés, hogy a településrendezési szerződés nem az ügyfelek jogait és kötelezettségeit közvetlenül szabályozó, hanem a hatósági ügy megindulását megelőző helyi jogszabályi környezet megteremtésére irányul. Erre tekintettel a településrendezési szerződés feltételei tágak, a jogszabály a szerződés feltételeit, tartalmát rendkívül megengedően szabályozza.

A szerződés alapját a cél megvalósítója által készített tanulmányterv képezi. Az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a cél megvalósítójának kezdeményezésére az általa készített tanulmányterv alapján a szükséges településrendezési eljárást a szerződésben megállapított határidőn belül megindítja. A szerződésben kikötött, illetőleg vállalt kötelezettségek, és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie.

A településrendezési szerződés megkötésének lehetősége számottevő előnnyel járt mind a közszféra mind a magánszféra számára. Lehetővé válik, hogy az önkormányzatok tőke bevonásával rövidebb időn belül megalkothassák, átalakíthassák a vonatkozó szabályrendszert lehetővé teszi továbbá, hogy a várostervezéshez elengedhetetlenül szükséges és költséges szakértői vizsgálatok közpénzek igénybevétele nélkül elkészülhessenek. Másrészt viszont a településrendezési szerződés intézménye lehetőséget nyújt a beruházni kívánó fejlesztőknek, hogy kezdeményezhessék az ingatlanukra vonatkozó szabályozás megteremtését, illetve szükség esetén annak módosítását fejlesztési céljaik megvalósítása érdekében.

A településrendezési szerződés jogintézményét a szabályozási tervek előkészítési feladatainak finanszírozására találta ki a jogalkotó, azonban annak keretein belül komplex városfejlesztési elképzelések is megvalósíthatóak.

Az egyes magánterület fejlesztések esetén szerződéses garanciákra van szükség a fejlesztéshez kapcsolódó, szükséges infrastruktúra-, illetve intézmény fejlesztésekkel kapcsolatban. Rögzítendő, hogy

mit vállal, finanszíroz a terület fejlesztője, tulajdonosa és mit az Önkormányzat, aki legtöbbször a kapcsolódó infrastruktúra tulajdonosa, üzemeltetője lesz majd.

Megfelelően kidolgozható a jogok és kötelezettségek rendszere beleértve a finanszírozás szabályrendszerét is.

6.1.3 Pályázati tevékenység az önkormányzati beruházások forrásának biztosításához

Ahogy az a kockázatoknál és a megoldási javaslatoknál is szerepel az önkormányzat a stratégiában foglalt fejlesztések megvalósításához pályázati forrásokat is be kell hoznia a kerületbe. Ezeknek a pályázati forrásoknak a megszerzése csak akkor lehet sikeres, ha az önkormányzat rendelkezik olyan önálló szervezeti egységgel, mely proaktív a forráskeresésben, a projektek fejlesztésében, a hazai és nemzetközi partnerek bevonásában, a pályázatok kidolgozásában és menedzselésében.

6.1.4 Gazdasági partnerség eszközei

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a településfejlesztési akcióterületeken tervezett beruházások végrehajtása a közsféra és a magánsféra együttműködésében. A köz- és a magánsféra együttműködésének formájára nincs kötelező, meghatározott szabály. A projekt nagyságától, komplexitásától és sajátosságaitól függően különböző szintjei valósulhatnak meg:

- informális, szerződéses szabályozás nélküli („kézfogásos”)
- hosszú távú „stratégiai szövetség”, szerződés helyett szándéknyilatkozat
- településrendezési szerződés – közfeladatok átvállalása a fejlesztésben érdekelt szereplők által a folyamat gyorsítása érdekében
- projektársaság – a harmonizált, gördülékeny folyamat érdekében
- közös fejlesztési társaság alapítása, az együttműködés intézményesítése, tulajdoni és gazdasági érdekek egyesítésével

Az első kettő jogi kötöttséget, kapcsolatot nem jelent, így azokra az ITS nem tér ki.

6.1.5 Projektársaság

Egy cél megvalósítására, ahol szoros koordinációra és együttműködésre van szükség, javasolt projektársaságot létrehozni a beruházást megvalósító – praktikusán a településrendezési szerződést megkötő – Felek között.

A projektársaság feladata a fejlesztési programban szereplő infrastrukturális projektelemek megvalósításának koordinálása, lebonyolítása. Hatáskörébe tartozik az infrastrukturális fejlesztési program kommunikálása, megismertetése az érintettekkel (befektetők, lakosság, közműszolgáltatók stb.), a fejlesztési program monitoringja és rendszeres tájékoztatás a program állásáról, valamint a szükséges településrendezési szerződések előkészítése.

6.1.6 Projektfejlesztő társaság

A projektársaság kibővített változata ennél többet jelent, komplexebb beruházások előrehaladásának és megoldásának lehetőségét kínálja, különösen olyan területen, ahol az önkormányzat tulajdonnal és hiányos forráslehetőségekkel, a magánfejlesztő pedig tőkével (tulajdonnal és tőkével) venne részt egy fejlesztés megvalósításában.

A projektársaság aktív résztvevője a fejlesztési folyamatnak, a program koordinátora, szervezői és lebonyolítói feladatokat is ellát. Végzi az előkészítést, közreműködik a szerződések megkötésében, a kivitelezők közbeszerzés útján történő kiválasztásában, valamint ellenőrzi és elszámoltatja a kivitelezőket, szállítókat. A társaság a terület tulajdonosainak tulajdonközössége, így a közösségi érdekkörbe tartozó infrastrukturális projektek mellett a kapcsolódó üzleti funkciók, azok kutatásfejlesztési irányba való elmozdulása is.

A projektfejlesztő társaság társasági szerződéssel hozható létre, a szerződésben ki kell térni különösen:

- a tulajdonostársak tulajdoni részarányára a pénzben vagy apportként bevitt ingatlanok piaci és jövőbeli piaci értékeinek arányában, számolva a fejlesztés és működés feltételét képező infrastruktúrafejlesztési elemek megvalósításának ill. ezekhez való hozzájárulásának értékével,
- a településrendezési tervek, a telekviszonyok rendezésére vagy megváltoztatására irányuló tervek megvalósításának feltételeire,
- a fejlesztést követő tulajdonjogi rendezés (közlekedésüzemi területek, közutak és közterületek, közintézményi területek, magántulajdonú területek, közművek) részleteire,

A projektfejlesztő társaság társasági szerződésében, valamint a társasági szerződésben meghatározott jogokat és kötelezettségeket meghaladó többletvállalásokat tartalmazó kiegészítő megállapodásban valamennyi szükséges kérdés rendezhető.

6.1.7 Városmarketing és arculatépítés

A kerület az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközszerkezetével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a kerület által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja.

Az arculatépítés jelenleg is zajlik a kerületben. Új arculati elemek (logó, szlogen) kerültek bevezetésre.

Az arculat a kerület valamennyi fizikai és virtuális megjelenésére ki kell, hogy terjedjen.

Városarculati (építészeti, műszaki) elemek lehetnek:

- Homlokzatok (pl. önkormányzati intézmények)
- Közterületi térburkolatok és zöldfelületek egységesítése. (pl. zöldfalak, zöldtetők, virágágyások)
- Egységes utcabútorok (pl. padok, asztalok, hulladékgyűjtők, kandeláberek)
- Közterületi hirdetési felületek, információs táblák

6.1.8 Közszolgáltatások

A közszolgáltatás olyan feladat és tevékenység, amelyet az állam, mint jogalkotó az adott időpontban a közös szükségletek kielégítése érdekében speciális szabályozás alá von, függetlenül attól, hogy azt a szolgáltatást az állam vagy magánszervezet állítja elő.

A közszolgáltatások elérhetősége és minősége befolyásolja a kerületi fejlesztési tevékenységek végrehajtását, befolyásolja az életminőséget, hatással van a helyi identitásra, az elégedettségre és erősíti vagy gyengíti egy adott beavatkozás hatását.

A közszolgáltatások hatással vannak a kerület vonzerejére és a népességmegtartó képességre. Erre jó példa a bölcsődei, óvodai közszolgáltatások köre, vagy a hivatali ügyintézés lehetséges módjai.

A közszolgáltatásokat az Önkormányzatnak folyamatosan korszerűsítienie szükséges a változó igényeknek, tendenciáknak és jogi környezetnek megfelelően. A közszolgáltatások terén például az elektronikus ügyintézés, a digitalizáció feltételeinek kialakítása fontos terület jelenleg is.

6.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A településfejlesztési feladatok előkészítése a Főépítési Irodához tartozik, az érintett más szervezeti egységek bevonásával. A településfejlesztési feladatokban a stratégiaalkotástól kezdve a beruházások előkészítésén keresztül a projektek fizikai megvalósításig közvetve vagy közvetlenül a polgármesteri hivatal szinte valamennyi szervezeti egysége érintett. Azonban a feladatok a megvalósítással nem érnek véget, a hivatal különböző szerveinek együttműködése a fenntartás során is szükséges.

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a kerület Képviselő-testülete jelenti. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS elfogadása
- Az ITS megvalósításának nyomon követése a monitoringjelentések alapján, elvárt eredmények, hatások értékelése, mindezek alapján döntések meghozatala
- Az operatív menedzsment-szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

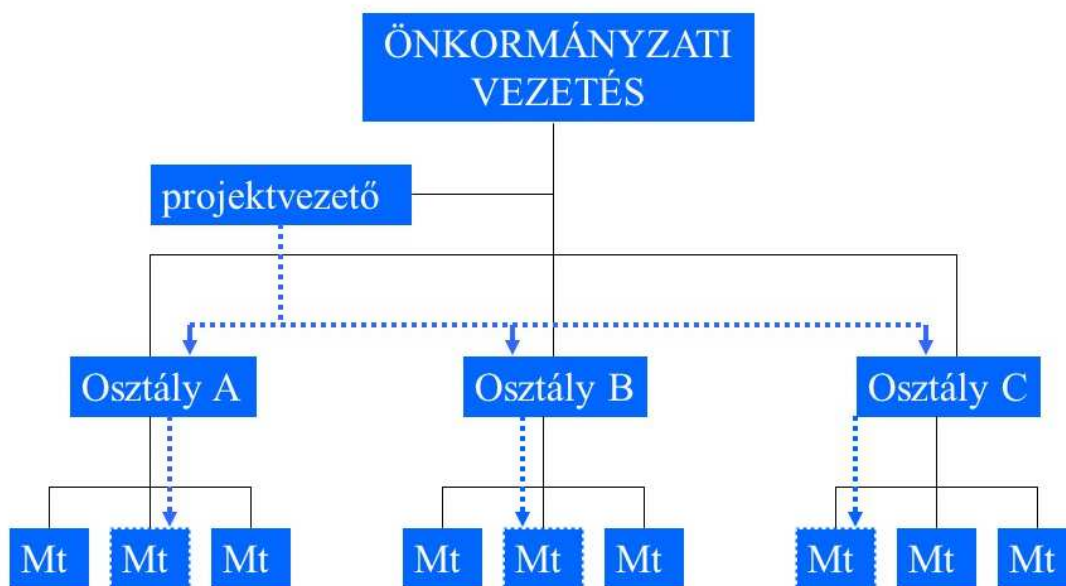
Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés-előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi. A településfejlesztési kérdésekben releváns önkormányzati Bizottságok:

- Városüzemeltetési, Intézményműködtetési,
- Köztisztasági és Közrendvédelmi Bizottság;
- Kerület- és Vállalkozásfejlesztési,
- Érték- és Környezetvédelmi Bizottság.

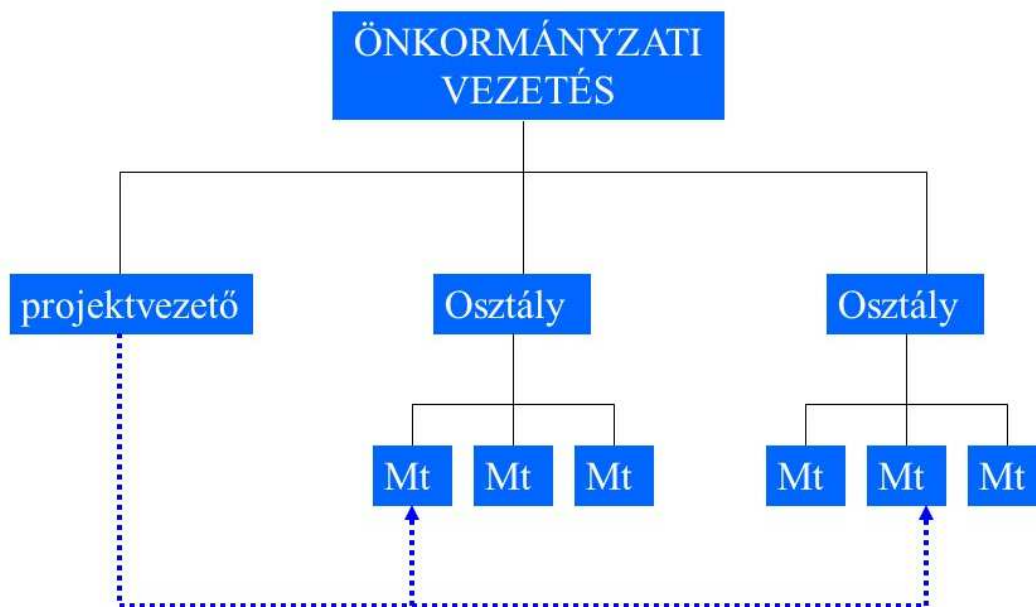
A legfőbb döntéshozó az Önkormányzat Képviselő-testülete

Az operatív menedzsment szervezet a korábbi ITS-ben még a RUP15 Kft, mint önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság szerepelt, de időközben a társaság megszűnt. Az ITS-ben meghatározott fejlesztések megvalósításához nélkülözhetetlen az önkormányzaton belül vagy az önkormányzat mellett működő pályázatfigyeléssel, pályázatok írásával, operatív végrehajtással, projektmenedzsmenttel foglalkozó iroda vagy szervezet felállítása.

A megvalósítás során, egy-egy nagyobb projekt megvalósításához még így is többlet humánerőforrás kapacitásigény jelentkezhet a döntés-előkészítési feladatokat végző szervezeti egységnél különösen a Főépítési Irodánál, a Jogi csoportnál, a Városüzemeltetési Főosztálynál. Ezeket a felmerülő kapacitásigényeket kezelheti a projektkoordinációs szervezeti forma vagy a mátrix szervezeti forma tudatos használata a projektmegvalósítások során.

9. ábra: A projektkoordinációs szervezeti forma sematikus ábrája önkormányzati projektvégrehajtás esetében, Mt=munkatárs

10. ábra: Mátrix szervezeti forma sematikus ábrája önkormányzati projektvégrehajtás esetében

6.3 Település közti koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata során fontos szempont a partnerség megteremtése, valamennyi a területben érdekelt gazdasági, társadalmi szervezet, közigazgatási, civil szerv, illetve a lakosság irányában.

A tervezési folyamatban a partnerség szabályait és a társadalmazásának legfontosabb kereteit a Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzata Képviselő-testületének

3/2015. (II. 3.) önkormányzati rendelete és a kapcsolódó jogszabályok (314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet) adták.

A tervezési folyamatban felállított mechanizmus tudja képezni a gördülékeny és sikeres feladatmegvalósítás szervezeti alapját. A döntéshozói szint (képviselő-testület, bizottság) munkáját az operatív szinten a Stratégiai Munkacsoport (SMCS) és az önkormányzati Hivatalon belüli projekt menedzsment (PM) segíti.

Cél, hogy az ITS felülvizsgálata során létrejött partnerségi egyeztetések, élő kapcsolatok megmaradjanak hosszú távon is. Az SMCS elsősorban a helyi szereplők folyamatos kommunikációját biztosítja, amely az Önkormányzat számára folyamatos visszacsatolást ad az eredmények nyomon követéséről. Célszerű negyedévente a Polgármesternek partnerségi egyeztetést kezdeményezni az összeszokott SMCS, valamint a Bizottsági tagok bevonásával.

6.4 Monitoring rendszer kialakítása

6.4.1 A monitoring rendszer feladata és módszertana

A monitoring rendszer egy folyamatos adatgyűjtésen alapuló ellenőrző tevékenység annak érdekében, hogy az Önkormányzat információkhoz jusson az adott tevékenységek – jelen esetben az integrált településfejlesztési stratégiában foglalt célkitűzések és projektek megvalósításával – kapcsolatban és szükség esetén, akár menet közben is befolyásolhassa azok alakulását. A monitoring lényege az információk folyamatos visszacsatolása, és beépítése az éppen aktuális elemek, projektek, programok végrehajtásába.

A monitoring működéséhez először alapadatokat, kiinduló értékeket tartalmazó adatbázis felépítése szükséges. Az ITS egy integrált szemléletmódú dokumentum, amely nem csak a projekteket, hanem az egyes ágazati célokat és azok összefüggéseit is figyelembe veszi. Ezért a monitoring rendszer mérési alapja nem kizárólag a projektek megvalósulása, hanem az egyes célok teljesülése. A rendszer hatékony működéséhez elengedhetetlen egy szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. A hosszú távú célok – projekteken realizálódó – megvalósulását hatás és eredmény indikátorok, az egyes projektek fizikai megvalósulását output indikátorok megadásával mérjük. A mérés alapja a kiinduló évben meghatározott bázis érték, melyhez a program végére elérendő célértéket kell meghatározni. A bázisérték meghatározására elsősorban szükséges az adatbázis kiépítése, az alapadatok beszerzése majd az évenkénti (indokolt esetben több évi) felülvizsgálatokhoz szükséges adatszolgáltatási rendszer kiépítése. A célértékek és az indikátorok pontosan csak akkor azonosíthatók és számszerűsíthetők, amennyiben az operatív programcsomagok véglegesen elfogadásra kerülnek, illetve a projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut arra a szintre, hogy a hozzájuk kapcsolódó indikátorok mérhetők legyenek. Amíg ezen feltételek nem teljesülnek, addig elsősorban az alapelvek tisztázására és javasolt monitoring mutatók meghatározására kerülhet sor jelen dokumentum készítése során.

6.4.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása

Az ITS keretében megfogalmazott és kitűzött célok megvalósulásának nyomon követése, az eredmények visszacsatolása, és az azokból levonható következtetések leszűrése érdekében monitoring rendszer kialakítására van szükség.

A monitoring rendszer működtetéséért az Önkormányzat a felelős. A stratégia monitoring rendszerének kialakításakor figyelembe kell venni, hogy a végrehajtást nagyfokú bizonytalanság övezi a külső hatások tekintetében. Ilyen külső tényező a klímaváltozás, a pandémiás hullámok, a nemzetközi gazdasági és (szak)politikai környezet.

A monitoring egy olyan folyamat, mely a stratégia végrehajtását követi nyomon és annak eredményességét vizsgálja, valamint időközönként visszacsatol a végrehajtás folyamatába, ha változtatásra van szükség menet közben. Ezzel tulajdonképpen a kockázatokat tudjuk gyengíteni vagy megszüntetni a végrehajtás időszakában. A monitoring célja tehát, hogy támogassa a stratégia eredményes és hatékony megvalósítását. A kontrolling pedig az a folyamat, mely a monitoring során előállt eredményeket felhasználva beavatkozik a stratégia megvalósításának folyamatába amennyiben az szükséges.

A monitoring folyamatában részt vesz az Önkormányzat, mint az ITS-t megvalósító szervezet, a Képviselő-testület, a szakbizottság (Kerületfejlesztési Bizottság) és a Monitoring Bizottság.

A Képviselő-testület javaslatokat fogalmaz meg és döntéseket hoz a monitoring folyamatokkal kapcsolatban. A szakmai bizottság a monitoring jelentés alapján javaslatot tesz a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra. A Monitoring Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottság, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán.

A Monitoring Bizottság az ITS elfogadása után kerül létrehozásra.

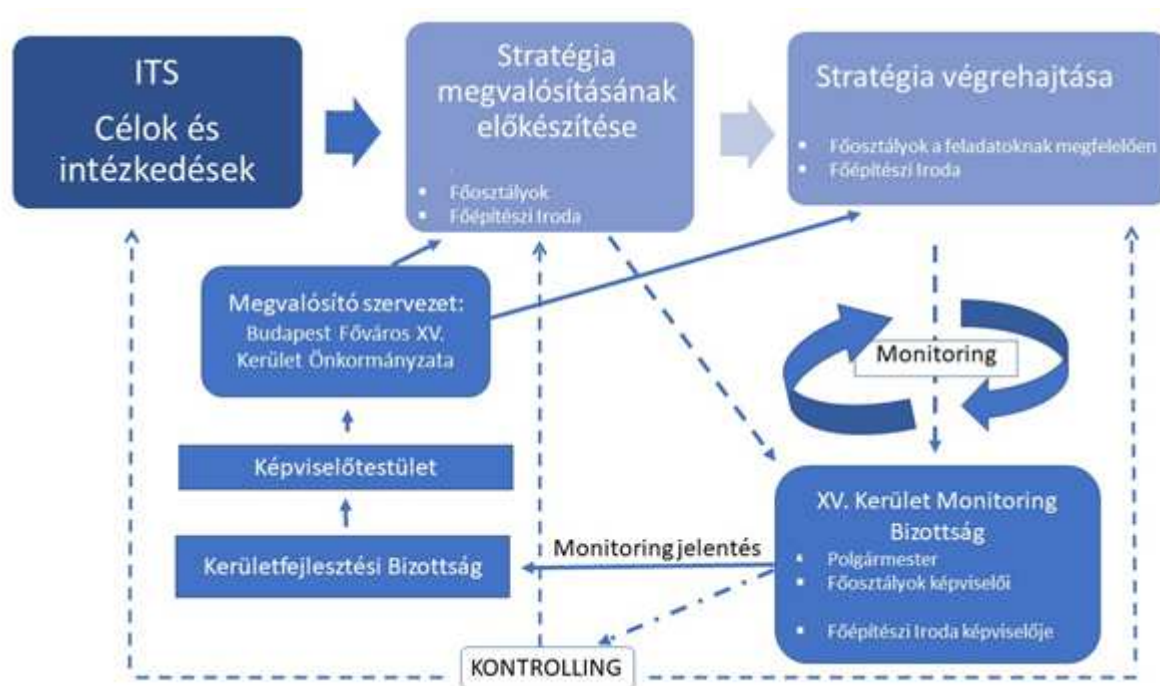
A monitoring rendszer működését két feladatra lehet lebontani:

1. Megvalósulást mérő indikátor rendszer kidolgozása és az adatok időközi összegyűjtése
2. ITS időszakos felülvizsgálata, a kitűzött célok megvalósulásának időközi értékelése

A stratégiában megfogalmazott célkitűzések teljesülése a fejlesztésekkel kapcsolatban meghatározott monitoring mutatókkal (indikátor) válik mérhetővé. Az eredményes megvalósítás érdekében szükség van az indikátorok éves vizsgálatára.

A monitoring tevékenység rendszeres elvégzése elsősorban az Önkormányzat hatáskörébe és feladatai közé tartozik. Az ITS-ben szereplő projektek megvalósítója nem kizárólag XV. kerület Önkormányzata, hanem fővárosi, állami, gazdasági és a non profit szektor szervezetei is. Az adatszolgáltatás ennek következtében több helyről érkezik a kerülethez. A megfelelő szintű adatok hozzáférése miatt fontos a folyamatos kapcsolattartás a fejlesztéseket megvalósító összes szervezettel.

Az ITS felülvizsgálata támaszkodik a monitoring mutatók éves értékelésére, de a fejlesztések teljességét bemutató jelentésekre is. A 3-5 évente történő felülvizsgálat lehetőséget biztosít a kijelölt akcióterületek határainak módosítására, a meghatározott célkitűzések módosítására, a megvalósulást mérő indikátor rendszer bővítésére és esetleges átdolgozására.

11. ábra: A monitoring folyamat sematikus ábrája a 15. kerületi Önkormányzatban belül

6.4.3 Indikátorok

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia fejlesztési beruházásainak megvalósulását a projektek szintjén az output indikátorokkal mérjük és az azonos típusú fejlesztések indikátor értékeit összegezzük.

Az ITS előre meghatározott fejlesztéseinek sikerességét az alábbi kimeneti (output) indikátorokkal tudjuk mérni:

Az ITS projektek neve	Kimeneti indikátorok	Kiindulási érték	Célérték (2027-re)	Adatforrás
AT1.1 Szociális bérlakások műszaki felmérése és korszerűsítése	Korszerűsített szociális bérlakások száma (db)	0	10 bérlakás/év	Önkormányzat
AT1.2 Lakóépületek korszerűsítésének önkormányzati pályázati támogatása	Támogatott lakóépületek száma (db)	0	5 társasház/év	Önkormányzat
AT1.3 Közbiztonság javítása	Megvalósított közbiztonsági beruházások száma (db)	0	1/év	Önkormányzat
AT1.4 Közterület-rehabilitáció	Rehabilitált közterületek mérete (ha)	0	15 ha/év	Önkormányzat
AT1.5 Közlekedési- és közlekedésbiztonsági fejlesztések	- Forgalomcsillapított utcák hossza (m) - Felújított járdák hossza (m) - Felújított kerékpáros sávok hossza (m)	0 0 0	800 m 1000/év 1000/év	Önkormányzat
AT1.6 Önkormányzati tulajdonú középületek energetikai korszerűsítése	Energetikailag korszerűsített önkormányzati épületek száma (db)	0	1	Önkormányzat

AT2.1 Fő út – Széchenyi tér és környezetének közösségi célú hasznosítása	Megújult vegyes funkciójú központ területe (m ²)	0	4900	Önkormányzat
AT2.2 Deák rendelő befejezése	Új épület területe (m ²)	0	950	Önkormányzat
AT2.3 Karácsony Benő park fejlesztése	– Rendezett közterület nagysága (m²) – Rehabilitált zöldfelületek nagysága (m²)	0 0	1800 4900	Önkormányzat
AT2.4 Budai II. László Stadion és környezetének rekonstrukciója, koncepció elkészítése	Fejlesztési koncepció (db)	0	1	Önkormányzat
AT3.1 A szocreál lakótelep (Széchenyi telep) zöldfelületi fejlesztésének folytatása, parkolók kialakítása	– Rehabilitált zöldfelületek nagysága (m²) – Újonnan létrehozott parkolóhelyek száma (db)	0 0	4000 10	Önkormányzat
AT3.2 védett MÁV lakótelep komplex, karaktermegőrző megújítása	– Kialakított közösségi tér területe (m ²)	0	1200	Önkormányzat
AT3.3 Az M3 és a Rákos út közti terület revitalizációja	Rendezett közterület nagysága (m ²)	0	1400	Önkormányzat

AT4.1 Napsugár 1 tag-óvoda és Idevár Bölcsőde épületének felújítása, energetikai korszerűsítése	Energetikailag korszerűsített épület nagysága (m ²)	0	3280	Önkormányzat
AT4.2 Hartyán Tagóvoda épületkomplexum felújítása	Energetikailag korszerűsített épület nagysága (m ²)	0	3150	Önkormányzat
AT4.3 Kavicsos Tagóvoda és Mazsolapalota Bölcsőde épületének felújítása, energetikai korszerűsítése	Energetikailag korszerűsített épület nagysága (m ²)	0	4150	Önkormányzat
AT4.4 Molnár Viktor Tagóvoda épületkomplexum felújítása	Energetikailag korszerűsített épület nagysága (m ²)	0	3400	Önkormányzat
AT4.5 Árendás köz 4-6. sz. – kerületi önkormányzati intézmény korszerűsítése, felújítása	– Rehabilitált zöldfelületek nagysága (m ²)	0	2000	Önkormányzat
	– Energetikailag korszerűsített épület nagysága (m ²)	0	3200	
AT4.6 Erdőkerülő utca 34. Nyugdíjasház fejlesztése	Energetikailag korszerűsített épület nagysága (m ²)	0	2600	Önkormányzat
AT4.7 Vásárcsarnok megújítása	Rehabilitált terület mérete (m ²)	0	500	Önkormányzat
AT4.8 Játsszóterek és sportparkok felújítása, kialakítása és a közterületek rendezése	– Rendezett közterület nagysága (m ²)	0	2000	Önkormányzat
		0	2000	

	– Újonnan kialakított zöldfelületek nagysága (m ²)			
AT4.9 Parkolók kialakításának folytatása	Újonnan létrehozott parkolóhelyek száma (db)	0	50 db/év	Önkormányzat
AT5.1 Kerékpárút építésének ütemezett fejlesztése	Megépült kerékpárutak hossza (m)	0	7000	Önkormányzat
AT5.2 Gyalogos sétány kialakításának ütemezett fejlesztése	Megépült sétány hossza (m)	0	7000	Önkormányzat
AT5.3 Rekreációs infrastrukturális fejlesztések	– Hasznosított épületek száma (db) – kerékpáros / gyalogos pihenőhelyek száma	0 0	1 3	Önkormányzat
P1 A volt Észak-Pesti Kórház hasznosítása	- elkészült dokumentumok száma (db)	0	2	Önkormányzat
P2 Szántóföld úti sport-és rendezvényközpont kialakítása (jogerős építési engedély van)	Újonnan kialakított közösségi tér területe (m ²)	0	2600	Önkormányzat
H1.1 Forgalomtechnikai beavatkozások, utak, parkolók építése, kerületközi kapcsolatok fejlesztése	– Újonnan létrehozott parkolóhelyek száma (db) – Forgalomtechnikai beavatkozások száma (db)	0 0	50 10	Önkormányzat

H1.2 Kötőpályás közlekedési hálózatok és kapcsolódó közlekedési elemek fejlesztése (villamos, vasút, metró)	- felújított megállóhelyek száma (db) - felújított járdák hossza (m) - vagy forgalomtechnikai beavatkozások száma (db)	0 0 0	2 1000 10	Önkormányzat
H1.3 Kerékpáros közlekedés fejlesztése	Megépült kerékpárutak hossza (m)	0	1000	Önkormányzat
H1.4 Járda felújítások	Felújított járdák hossza (m)	0	1000	Önkormányzat
H.2.1 Akcióterületen kívüli önkormányzati intézmények fejlesztése, energiatakarékosság	– Rehabilitált közterületek száma (db) – Energetikailag korszerűsített területek nagysága (m²)	0 0	7	Önkormányzat
H.2.2 Iparosított technológiával épült lakóépületek energetikai korszerűsítése, energiatakarékosság	Energetikai korszerűsítésben részt vett épületek száma (db)	0	250	
H3 Akcióterületeken kívüli városfejlesztés, lakóterület fejlesztés	Új lakások száma	0	400	Önkormányzat

H4 Gazdaságfejlesztés, idegenforgalom élénkítés, gazdasági zónák helyzetbe hozása	– Forgalomtechnikai beavatkozások száma (db) – Újonnan kialakított zöldfelületek nagysága (m²)	0 0	3 30000	Önkormányzat
H5 Szociális ellátás, egészségügy	Fejlesztett szociális és egészségügyi helyszínek száma (db)	0	3	Önkormányzat
H6 Közoktatás, művelődés, sport	Közoktatás, művelődés, sport fejlesztési helyszínek száma (db)	0	3	Önkormányzat
H7 Környezetvédelem, zöldfelületek, fasorok, parkok fejlesztése	Újonnan telepített fák száma	0	250	Önkormányzat
H8.1 Közműfejlesztési feladatok	– Megvalósult csapadékvízkezelő által ellátott terület közterület nagysága (m²) – Megújult közvilágítás által érintett terület nagysága (m²)	0 0	5000 2400	Önkormányzat
H9 Közbiztonság növelése	Új térfelügyeleti rendszer telepítése (db)	0	10	Önkormányzat

H10 Önkormányzati intézmények informatikai fejlesztései	Informatikai fejlesztésben résztvevő intézmények száma (db)	0	20	Önkormányzat
SP1 Városmarketing	Kialakított városmarketing terv (db)	0	1	Önkormányzat
SP2 Gazdaságélénkítés városrendezési eszközökkel	Gazdaságfejlesztés érdekében megvalósult városrendezési eszközök száma (db)	0	1	Önkormányzat
SP3 Egészségmegőrzést támogató programok ösztönzése, támogatása, a program folytatása	Egészségmegőrző programok száma (db)	0	20	Önkormányzat
SP4 Közoktatás és kultúra, sport fejlesztése	Közművelődési megállapodásokba bevont résztvevők számának növekedése (db)	5	5	Önkormányzat
SP5 Helyi identitás erősítése	Kerületi rendezvények és identitást erősítő funkciók száma (db)	15	15	Önkormányzat
SP6 Épített és természeti értékek védelme	Épített és természeti értékek védelmére megvalósított intézkedések száma (db)	0	3	Önkormányzat
SP7 Ingatlangazdálkodással kapcsolatos feladatok	Újonnan megvalósult ingatlangazdálkodással kapcsolatos feladatok a kerületben (db)	0	10	Önkormányzat

SP8 Szociális intézmények, programok fejlesztése	Új szociális programok száma (db)	0	1	Önkormányzat
--	-----------------------------------	---	---	--------------

Az ITS stratégiai céljait az alábbi eredmény indikátorokkal tudjuk mérni:

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia középtávú stratégiai céljait eredmény indikátorokkal mérjük. Az eredmény indikátorok méréséhez az kell, hogy a tervezett fejlesztések megvalósuljanak és működésük során mérhető eredményeket produkáljanak. Az eredmény indikátorok nagy része a lakosság elégedettségét méri, hiszen a kerületi fejlesztések végső célja, hogy a helyi lakosok jól érezzék magukat a lakókörnyezetükben, elégedettek legyenek a környezeti, a gazdasági és a társadalmi körülményekkel, amelyeket az ITS folyamatosan fejleszteni igyekszik.

Az ITS stratégiai céljait az alábbi eredmény indikátorokkal tudjuk mérni:

Az ITS stratégiai céljai	Eredmény indikátorok	Kiindulási érték	Célérték (2027-re)	Adatforrás
S1: A kerület családbarát jellegének erősödése	Lakossági elégedettség (%)	előzetes felmérés eredménye	növekedés az előzetes felmérés eredményéhez képest	Önkormányzat
S4: A kerület tudatos imázsépítése, vonzó kerületkép kialakítása a köztudatban	Lakossági elégedettség (%)	előzetes felmérés eredménye	növekedés az előzetes felmérés eredményéhez képest	Önkormányzat
S10: A helyi szociális- és hajléktalanellátás színvonalának megőrzése, járványhelyzet kezelésére cselekvési terv kidolgozása	Lakossági elégedettség (%)	előzetes felmérés eredménye	növekedés az előzetes felmérés eredményéhez képest	Önkormányzat

S11: Közlekedési-, és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztése (a lakónépesség komfortfokozatának és a vállalkozások versenyképességének növelése érdekében)	Lakossági elégedettség (%)	előzetes felmérés eredménye	növekedés az előzetes felmérés eredményéhez képest	Önkormányzat
S12: A társadalmi leszakadás, szegregálódás felszámolására cselekvési terv kidolgozása	Lakossági elégedettség (%)	előzetes felmérés eredménye	növekedés az előzetes felmérés eredményéhez képest	Önkormányzat
S13: Az aktív kikapcsolódás feltételeinek megteremtése (fiatalokat célzó programok, szolgáltatások biztosítása, sport-infrastruktúra fejlesztése)	Lakossági elégedettség (%)	előzetes felmérés eredménye	növekedés az előzetes felmérés eredményéhez képest	Önkormányzat
S14: Az egészségügyi alapellátás és a járóbeteg szakellátás fejlesztése, járványhelyzet kezelésére cselekvési terv kidolgozása (egészség-iparra alapozott fejlesztések)	Lakossági elégedettség (%)	előzetes felmérés eredménye	növekedés az előzetes felmérés eredményéhez képest	Önkormányzat
S15: Megerősített közbiztonság	Lakossági elégedettség (%)	előzetes felmérés eredménye	növekedés az előzetes felmérés eredményéhez képest	Önkormányzat
S2: Földrajzi adottságok kihasználása, a vállalkozóbarát környezet erősödése	Regisztrált társas vállalkozások száma (db)	8023 (KSH, 2021)	8100	KSH
S5: A meglévő, befektetésre alkalmas területek helyzetbehozása	Regisztrált társas vállalkozások száma (db)	8023 (KSH, 2021)	8100	KSH
S6: A helyi kkv-k fejlesztésével a lakosság helyben tartása és életszínvonalának növelése	Regisztrált társas vállalkozások száma (db)	8023 (KSH, 2021)	8100	KSH

S3: A kerületrészek identitástudatának erősödése	Közösségi programokban, akciókban résztvevők száma (fő)	megtartás	megtartás	Önkormányzat
S7: Leromlott és leromlással veszélyeztetett területek fejlesztése	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók száma (db)	0	5	Önkormányzat
S8: A városrészi központok és alközpontok fejlesztése, közösségteremtő terek létrehozása	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók száma (db)	0	2	Önkormányzat
S9: Környezet-, és energiatudatos kerületfejlesztés, kertvárosi és zöld jelleg erősítése	Zöldfelületek arányának növekedése a burkoltfelülethez képest (%)	15%	20%	Önkormányzat